Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA ŽANA RIŠĀRA DELATŪRA
[*JEAN RICHARD DE LA TOUR*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2021. gada 12. maijā [1]

Lieta C-91/20

LW
pret
Bundesrepublik Deutschland

(*Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa, Vācija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa – Direktīva 2011/95/ES – Standarti starptautiskās aizsardzības piešķiršanai un šādas aizsardzības saturam – 23. panta 2. punkts – Starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes vienotības saglabāšana – Priekšrocības, kas piešķirtas ģimenes locekļiem, kuri neatbilst starptautiskās aizsardzības piešķiršanai nepieciešamajiem nosacījumiem – 3. pants – Labvēlīgāki standarti – Valsts tiesību norma, ar kuru starptautisko aizsardzību paplašina, to attiecinot uz starptautiskās aizsardzības saņēmēja nepilngadīgu bērnu – Bērns, kam ir tādas citas valsts pilsonība, kuras aizsardzību viņš var pieprasīt – Starptautiskās aizsardzības subsidiaritātes princips

I. Ievads

1. Pēdējo gadu laikā bēgļu un viņu uzņemšanas jautājums nereti ir izraisījis nopietnu spriedzi starp dalībvalstīm. Daudzo bēgļu piepešā ierašanās pie Savienības durvīm ir nopietni satricinājusi dažas no vērtībām, kas ir tās dibināšanas pamatā, un varējusi likt dalībvalstīm noslēgties pašām sevī.

2. Tomēr jau 1999. gada 15. un 16. oktobra Eiropadomes sanāksmē Tamperē šīs valstis vienojās izveidot kopējo Eiropas patvēruma sistēmu, kuras pamatā būtu 1951. gada 28. jūlijā Ženēvā parakstītās Konvencijas par bēgļa statusu [2] pilnīga un visaptveroša piemērošana. To instrumentu vidū, kas nepieciešami šīs programmas īstenošanai, Eiropas Parlaments un Eiropas Savienības Padome ir pieņēmuši Direktīvu 2011/95/ES [3], kuras viens no galvenajiem mērķiem ir "nodrošināt, ka dalībvalstis piemēro vienotus kritērijus, lai identificētu personas, kam patiesi nepieciešama

[1] Oriģinālvaloda – franču.

[2] Konvencija, kas stājusies spēkā 1954. gada 22. aprīlī (*Recueil des traités des Nations unies*, 189. sēj., 150. lpp., Nr. 2545 (1954)), turpmāk tekstā – "Ženēvas konvencija". Šī konvencija ir papildināta ar 1967. gada 31. janvārī Ņujorkā noslēgto Protokolu par bēgļa statusu, kas stājies spēkā 1967. gada 4. oktobrī (turpmāk tekstā – "1967. gada protokols").

[3] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu un par piešķirtās aizsardzības saturu (OV 2011, L 337, 9. lpp.).

starptautiskā aizsardzība”[4], it īpaši nolūkā “ierobežot starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju otrreizējo kustību starp dalībvalstīm, ja šādu kustību izraisa vienīgi atšķirības tiesiskajā regulējumā”[5].

3. Tiesai šajā lietā ir uzdots jautājums par to, vai Savienības tiesības, it īpaši Direktīva 2011/95, ļauj dalībvalstij – ar mērķi nodrošināt bēgļa ģimenes vienotības saglabāšanu – pieņemt tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru kompetentā valsts iestāde šī bēgļa nepilngadīgam bērnam piešķir tādu pašu starptautisko aizsardzību, neveicot individuālu izvērtējumu par šī nepilngadīgā situāciju un neatkarīgi no tā, vai viņam ir nepieciešama starptautiskā aizsardzība minētās direktīvas izpratnē.

4. Šis jautājums ir uzdots tiesvedībā starp LW – bērnu, kas ir Tunisijas valstspiederīgais – un *Bundesamt für Migration und Flüchtlinge* (Federālā migrācijas un bēgļu lietu pārvalde, Vācija; turpmāk tekstā – “Pārvalde”) par lēmumu, ar kuru Pārvalde atteicās piešķirt šim bērnam bēgļa statusu, kas ir piešķirts tēvam, kuram ir Sīrijas izcelsme. Pārvalde nosprieda, pirmām kārtām, ka šis bērns neatbilst materiāltiesiskajiem nosacījumiem bēgļa statusa piešķiršanai un, otrām kārtām, ka tas var lūgt valsts aizsardzību savā izcelsmes valstī.

5. Šajā lietā Tiesa tiek aicināta noteikt, cik lielā mērā dalībvalsts var izmantot rīcības brīvību, ko tai piešķir Direktīvas 2011/95 3. pants, lai iekļautu starptautiskās aizsardzības saņēmēju lokā bēgļa vai alternatīvās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļus nolūkā nodrošināt šo pēdējo ģimenes vienotības saglabāšanu. Minētā lieta tātad attiecas uz klasisko problemātiku saistībā ar dažādu pamatmērķu – kas ir starptautiskās aizsardzības saņēmēja patvēruma tiesību ievērošana un ģimenes dzīves neaizskaramības nodrošināšana – līdzsvarošanu, nepieciešamību sasniegt šos mērķus un iespēju to panākt, nepārkāpjot noteikumus, kas raksturīgi katram no režīmiem, kurus Savienības likumdevējs šim nolūkam ir ieviesis.

6. Precizējums, kas Tiesai ir jāsniedz, ir nepieciešams tam, lai visās dalībvalstīs saskanīgi un vienveidīgi piemērotu, pirmām kārtām, kritērijus starptautiskās aizsardzības iegūšanai, kā tie definēti Savienības tiesībās un Ženēvas konvencijas sistēmā, un, otrām kārtām, tiesības un priekšrocības, kas saistītas ar šādas aizsardzības piešķiršanu. Tādēļ ir nepieciešama Direktīvas 2011/95 3. panta skaidra interpretācija, lai dalībvalstīm nebūtu pārāk plaša rīcības brīvība nedz attiecībā uz starptautiskās aizsardzības piešķiršanu, nedz tās atteikšanu[6].

7. Šajos secinājumos es ieteikšu Tiesai nospriest, ka ne Direktīvas 2011/95 3. pants, ne tās 23. panta 2. punkts neļauj dalībvalstij pieņemt tiesisko regulējumu, atbilstoši kuram kompetentā valsts iestāde tiecas nodrošināt starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes vienotības saglabāšanu, attiecinot šo aizsardzību uz minētā saņēmēja nepilngadīgu bērnu, neveicot individuālu pieteikuma izvērtējumu un neatkarīgi no tā, vai šī bērna situācija atklāj nepieciešamību pēc starptautiskās aizsardzības un vai tā ir saistīta ar starptautiskās aizsardzības loģiku.

4 Šīs direktīvas 12. apsvērums.

5 Minētās direktīvas 13. apsvērums.

6 Skat. it īpaši spriedumu, 2020. gada 17. decembris, Komisija/Ungārija (Starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju uzņemšana) (C-808/18, EU:C:2020:1029).

8. Es uzskatu, ka Savienības likumdevējs kopējai Eiropas patvēruma sistēmai ir piešķīris tiesisko līdzekļu kopumu, kas ļauj aizsargāt bēgļa un alternatīvās aizsardzības saņēmēja ģimenes dzīvi, kā arī garantēt bērna interešu aizstāvību, un nav nepieciešams apdraudēt to statusu vienveidību, ko piešķir starptautiskā aizsardzība, un it īpaši saskaņošanu, ko Savienības likumdevējs veic attiecībā uz starptautiskās aizsardzības piešķiršanas nosacījumiem un tās saturu.

II. Atbilstošās tiesību normas

A. Starptautiskās tiesības

9. Ženēvas konvencijas 1. panta A daļas 2. punktā ir noteikts, ka termins "bēglis" ir attiecināms uz jebkuru personu, kas

"sakarā ar labi pamatotām bailēm no vajāšanas pēc rases, reliģijas, tautības, piederības īpašai sociālai grupai pazīmēm vai politiskās pārliecības dēļ atrodas ārpus savas pilsonības valsts un nespēj vai sakarā ar šādām bailēm nevēlas izmantot šīs valsts aizsardzību; vai personu, kam nav pilsonības un kas, atrodoties ārpus savas iepriekšējās mītnes zemes, šādu notikumu rezultātā nespēj vai šādu baiļu dēļ nevēlas tajā atgriezties.

Ja personai ir vairāk nekā viena pilsonība, termins "viņu pilsonības valsts" apzīmē katru no valstīm, kurā viņš ir pilsonis, un personu nedrīkst uzskatīt par tādu, kurai nav savas pilsonības valsts aizsardzības, ja tā bez iemesla, kas balstās uz labi pamatotām bailēm, nav izmantojusi aizsardzību vienā no savas pilsonības valstīm".

B. Savienības tiesības

10. Saskaņā ar LESD 78. panta 1. punktu un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 18. pantu kopējās Eiropas patvēruma sistēmas, kurā iekļaujas Direktīva 2011/95, pamatā ir pilnīga un visaptveroša Ženēvas konvencijas piemērošana.

11. Direktīvas 2011/95 4., 5., 9., 12., 14. un 36. apsvērums ir formulēts šādi:

"(4) Ženēvas konvencija un [1967. gada] protokols veido pamatu bēgļu aizsardzības starptautiski tiesiskajam režīmam.

(5) Tamperes secinājumi paredz, ka kopējas Eiropas patvēruma sistēmas ietvaros sākotnējā posmā būtu jātuvina noteikumi par personu atzīšanu par bēgļiem un bēgļa statusa saturu.

[..]

(9) Stokholmas programmā Eiropadome atkārtoti pauž apņemšanos ievērot mērķi par kopējās aizsardzības un solidaritātes telpas izveidi [..] attiecībā uz personām, kurām ir noteikta starptautiskā aizsardzība, pamatojoties uz kopīgu patvēruma procedūru un vienotu statusu, kas noteikti [LESD] 78. pantā.

[..]

(12) Šīs direktīvas galvenais mērķis ir, no vienas puses, nodrošināt, ka dalībvalstis piemēro vienotus kritērijus, lai identificētu personas, kam patiesi nepieciešama starptautiskā aizsardzība, un, no otras puses, nodrošināt, lai minētajām personām visās dalībvalstīs būtu pieejams minimālais pabalstu līmenis.

[..]

(14) Dalībvalstīm vajadzētu būt pilnvarām ieviest vai uzturēt noteikumus, kas ir labvēlīgāki par šajā direktīvā paredzētiem standartiem, tiem trešo valstu valstspiederīgajiem vai bezvalstniekiem, kas pieprasa starptautisko aizsardzību no dalībvalsts, ja šāds pieprasījums pamatots ar to, ka attiecīgā persona ir bēglis Ženēvas konvencijas 1. panta A punkta nozīmē, vai arī tā ir tiesīga saņemt alternatīvo aizsardzību.

[..]

(36) Ģimenes locekļi to saiknes ar bēgli dēļ parasti ir neaizsargāti pret vajāšanas darbībām tādā veidā, kas varētu būt pamats bēgļa statusam."

12. Direktīvas 2011/95 I nodaļas "Vispārīgi noteikumi" 1. pantā ir noteikts:

"Šīs direktīvas mērķis ir noteikt standartus, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, lai noteiktu vienotu bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu, un lai noteiktu piešķirtās aizsardzības saturu."

13. Direktīvas 2011/95 2. pantā ir šādas jēdzienu definīcijas:

"[..]

d) "bēglis" ir trešās valsts valstspiederīgais, kas, pamatoti baidoties no vajāšanas rases, reliģijas, tautības, politisko uzskatu vai piederības kādai noteiktai sociālai grupai dēļ, atrodas ārpus valsts, kuras valstspiederīgais viņš ir, un kas nespēj vai šādu baiļu dēļ nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību, vai bezvalstnieks, kas, atrazdamies ārpus savas agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valsts, to pašu iepriekš minēto iemeslu dēļ nevar vai šādu baiļu dēļ nevēlas tajā atgriezties, un uz kuru neattiecas 12. pants;

[..]

f) "persona, kas tiesīga saņemt alternatīvo aizsardzību" ir trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, ko nevar kvalificēt kā bēgli, bet attiecībā uz kuru ir sniegts pietiekams pamatojums, lai uzskatītu, ka attiecīgā persona, ja tā atgrieztos savā izcelsmes valstī, vai ja bezvalstnieks atgrieztos savas agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valstī, tam draudētu reāls risks ciest būtisku kaitējumu, kā noteikts 15. pantā, un uz kuru neattiecas 17. panta 1. un 2. punkts, un kas nevar vai šāda riska dēļ nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību;

[..]

j) "ģimenes locekļi", ciktāl šāda ģimene jau pastāvējusi izcelsmes valstī, ir šādi starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļi, kas atrodas tajā pašā dalībvalstī saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu:

– starptautiskās aizsardzības saņēmēja laulātais vai viņa neprecējies partneris, ar kuru viņam ir stabilas attiecības [..],

– pirmajā ievilkumā minēto pāru vai starptautiskās aizsardzības saņēmēja nepilngadīgie bērni ar nosacījumu, ka viņi ir neprecējušies, un neatkarīgi no tā, vai viņi ir dzimuši laulībā vai ārlaulībā, vai arī ir adoptēti, kā noteikts attiecīgās valsts tiesību aktos,

– tēvs, māte vai cits pieaugušais, kas saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai praksi ir atbildīgs par starptautiskās aizsardzības saņēmēju [..];

[..].”

14. Šīs direktīvas 3. pants ir formulēts šādi:

“Dalībvalstis var ieviest vai saglabāt labvēlīgākus standartus, lai noteiktu, kas kvalificējams kā bēglis vai persona, kura tiesīga saņemt alternatīvo aizsardzību, un noteiktu starptautiskās aizsardzības saturu, ciktāl šādi standarti ir saderīgi ar šo direktīvu.”

15. Minētās direktīvas VII nodaļā “Starptautiskās aizsardzības saturs” ietvertā 23. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis nodrošina, lai varētu tikt saglabāta ģimenes vienotība.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļi, kas atsevišķi nekvalificējas šādas aizsardzības saņemšanai, ir tiesīgi pieprasīt pabalstus, kas minēti 24. līdz 35. pantā, saskaņā ar valstī noteiktajām procedūrām un ciktāl tie savienojami ar ģimenes locekļa personīgo tiesisko statusu.”

16. Direktīvas 2011/95 24.–35. pantā ir noteiktas dažādās tiesības un priekšrocības, ko piešķir starptautiskās aizsardzības saņēmējam, kā arī viņa ģimenes locekļiem, piemērojot šīs direktīvas 23. panta 2. punktu.

C. Vācijas tiesības

17. *Asylgesetz* (Likums par patvēruma tiesībām), redakcijā, kas publicēta 2008. gada 2. septembrī[7] un pēdējo reizi grozīta ar 2019. gada 20. novembra likuma[8] 48. pantu, 3. panta 1. punktā ir paredzēts:

“(1) Ārvalstnieks ir bēglis [Ženēvas konvencijas] izpratnē, ja viņš:

1. pamatoti baidās no vajāšanas rases, reliģijas, pilsonības, politiskās pārliecības vai piederības kādai noteiktai sociālai grupai dēļ;

2. atrodas ārpus valsts (izcelsmes valsts),

   a) kuras pilsonība viņam ir, un viņš nevar vai šo baiļu dēļ nevēlas pieprasīt šīs valsts aizsardzību,

[7] *BGB1*. 2008 I, 1798. lpp.

[8] *BGBl*. 2019 I, 1626. lpp.; turpmāk tekstā – “*AsylG*”.

[..].”

18. *AsylG* 26. panta 2. un 5. punktā ir noteikts:

“(2) Patvēruma pieteikuma iesniegšanas brīdī personas ar patvēruma tiesībām nepilngadīgam neprecētam bērnam pēc pieprasījuma tiek atzītas tiesības uz patvērumu, ja ārvalstnieka atzīšana par personu ar patvēruma tiesībām nav apstrīdama un šī atzīšana nav jāatsauc vai jāatceļ.

[..]

(5) Personu, kurām ir tiesības uz starptautisko aizsardzību, ģimenes locekļiem 1.–3. punkta izpratnē *mutatis mutandis* ir piemērojams 1.–4. punkts. Tiesības uz patvērumu tiek aizstātas ar bēgļa statusu vai alternatīvo aizsardzību [..].”

III. Pamatlieta, prejudiciālie jautājumi un tiesvedība Tiesā

19. Prasītāja pamatlietā ir dzimusi Vācijā 2017. gadā, viņas māte ir tunisiete, bet tēvs – sīrietis, kuram 2015. gadā šajā dalībvalstī tika piešķirts bēgļa statuss. Viņai ir Tunisijas pilsonība.

A. Pieteikuma izskatīšana

20. Ar 2017. gada 15. septembra lēmumu Pārvalde kā acīmredzami nepamatotu noraidīja starptautiskās aizsardzības pieteikumu, kas bija iesniegts prasītājas pamatlietā vārdā pēc viņas piedzimšanas. Lai arī ar 2019. gada 17. janvāra spriedumu *Verwaltungsgericht Cottbus* (Kotbusas Administratīvā tiesa, Vācija) atcēla šo lēmumu, jo pieteikums esot bijis jānoraida nevis kā acīmredzami nepamatots, bet kā nepamatots, tā tomēr prasītājas pieteikumu noraidīja. Šī tiesa vispirms lēma, ka prasītāja neatbilst nosacījumiem bēgļa statusa piešķiršanai, jo Tunisijā nepastāv bailes no vajāšanas. Turpinājumā tā noraidīja argumentu attiecībā uz to, ka pamatotas bailes no vajāšanas pastāv Sīrijā, saskaņā ar bēgļu starptautiskās aizsardzības subsidiaritātes principu lemjot, ka prasītāja var lūgt aizsardzību Tunisijas valstī. Visbeidzot tā uzskatīja, ka prasītājai arī nevarēja piešķirt bēgļa statusu, piemērojot *AsylG* 26. panta 2. punktu un 5. punkta pirmo teikumu, norādot, ka būtu pretrunā Savienības tiesībām un starptautiskās aizsardzības subsidiaritātes principam attiecināt starptautisko aizsardzību uz personām, kam sava personīgā statusa dēļ ir tādas valsts aizsardzība, kuras pilsonība šīm personām ir, un kas ir izslēgtas no to personu kategorijas, kurām nepieciešama šāda aizsardzība.

21. Prasītāja pamatlietā par šo spriedumu cēla revīzijas sūdzību *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa, Vācija).

B. Prasība iesniedzējtiesā

22. Revīzijas sūdzībā prasītāja pamatlietā apgalvo, ka starptautiskās aizsardzības subsidiaritātes princips neliedz nepilngadīgajam saņemt bēgļa statusu, piemērojot *AsylG* 26. panta 2. punktu un 5. punkta pirmo teikumu, pat gadījumā, ja viņa vecākiem ir dažāda pilsonība vai ja bēgļa statuss ir piešķirts tikai vienam no viņiem. Turklāt viņa apgalvo, ka Direktīvas 2011/95 3. pants ļauj dalībvalstij starptautisko aizsardzību, kas pienākas vienai personai, attiecināt uz citiem tās ģimenes locekļiem, ja uz viņiem neattiecas kāds no šīs direktīvas 12. pantā minētajiem izslēgšanas

iemesliem un ja viņu situācija sakarā ar nepieciešamību saglabāt ģimenes vienotību ir saistīta ar starptautiskās aizsardzības mērķi. Prasītājas ieskatā, īpaša vērība esot jāvelta nepilngadīgo personu aizsardzībai un bērnu interesēm.

23. *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa) uzsver, ka prasītāja pamatlietā atbilst *AsylG* 26. panta 2. punktā un 5. punkta pirmajā un otrajā teikumā paredzētajiem nosacījumiem, lai viņai piešķirtu bēgļa statusu. Tomēr tā pauž šaubas par šī tiesiskā regulējuma saderību ar Savienības tiesībām, it īpaši ar Direktīvu 2011/95. Piemērojot šo tiesisko regulējumu, kompetentajai valsts iestādei esot pienākums automātiski piešķirt bēgļa nepilngadīgam neprecētam bērnam "atvasinātu" bēgļa statusu, neatkarīgi no tā, vai pastāv pamatotas bailes no vajāšanas, un tostarp gadījumā, kad šis bērns var saņemt savas paša izcelsmes valsts aizsardzību. No tā izriet, ka minētais tiesiskais regulējums varētu būt pretrunā starptautiskās aizsardzības subsidiaritātes principam, uz kura ir balstītas dažādas Direktīvas 2011/95 normas un Ženēvas konvencijas sistēma. Tādējādi prasītāja pamatlietā nevarot pretendēt uz bēgļa statusa piešķiršanu, kas izriet no viņas pašas tiesībām, jo viņa varot saņemt efektīvu aizsardzību Tunisijā.

24. *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa) tomēr uzsver, ka valsts tiesiskais regulējums, ciktāl tā rezultātā tiek piešķirts "atvasināts bēgļa statuss", neprasa, lai būtu izpildīti Direktīvā 2011/95 noteiktie materiāltiesiskie nosacījumi bēgļa statusa piešķiršanai. Šajos apstākļos tas, ka ģimenes loceklis var saņemt valsts aizsardzību, neesot iemesls izslēgšanai no starptautiskās aizsardzības saņemšanas šīs direktīvas izpratnē.

C. Prejudiciālie jautājumi

25. Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:

"1) Vai Direktīvas [2011/95] 3. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam pretrunā ir dalībvalsts tiesību norma, saskaņā ar kuru personas, kam ir atzīts bēgļa statuss, nepilngadīgam neprecētam bērnam ir atzīstams no minētās personas atvasināts bēgļa statuss (t.s. bēgļa ģimenes locekļa aizsardzība) arī gadījumā, ja šim bērnam – otrā vecāka dēļ – katrā ziņā ir arī tādas citas valsts pilsonība, kura nav identiska ar bēgļa izcelsmes valsti un kurai viņš var lūgt aizsardzību?

2) Vai [Direktīvas 2011/95] 23. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ierobežojums, atbilstoši kuram ģimenes locekļu tiesības uz šīs direktīvas 24.–35. pantā minētajiem pakalpojumiem ir jānodrošina tikai tad, ja tas ir saderīgi ar ģimenes locekļa personīgo tiesisko statusu, liedz nepilngadīgajam bērnam 1. jautājumā aprakstītajā situācijā atzīt no personas, kura atzīta par bēgli, atvasinātu bēgļa statusu?

3) Vai, atbildot uz 1. un 2. jautājumu, ir nozīme tam, vai ir iespējams un var saprātīgi sagaidīt, ka bērns un viņa vecāki uzturēsies valstī, kuras valstspiederība ir bērnam un viņa mātei, kurai viņi var lūgt aizsardzību un kura nav identiska ar bēgļa (tēva) izcelsmes valsti, vai pietiek ar to, ka ģimenes vienotība var tikt nodrošināta Vācijas teritorijā, pamatojoties uz tiesību aktu uzturēšanās jomā noteikumiem?"

26. Prasītāja, Vācijas, Beļģijas un Polijas valdības, kā arī Eiropas Komisija sniedza rakstveida vai mutvārdu apsvērumus tiesas sēdē, kas norisinājās 2021. gada 22. februārī, arī atbildot uz Tiesas tām uzdotajiem jautājumiem mutvārdu atbildes sniegšanai.

IV. Analīze

27. Pirms analizēju prejudiciālos jautājumus, man šķiet nepieciešams formulēt ievada apsvērumu par šo jautājumu priekšmetu un par kārtību, kādā, manuprāt, tie ir jāskata.

28. Minēto jautājumu pamatā ir apstāklis, ka aplūkojamais valsts tiesiskais regulējums tiecas nodrošināt ģimenes vienotības saglabāšanu, ko Savienības likumdevējs minējis Direktīvas 2011/95 23. pantā, izmantojot līdzekļus, kuri atšķiras no šā panta 2. punktā noteiktajiem. Kā norāda iesniedzējtiesa un kā tiesas sēdē apstiprināja Vācijas valdība, Vācijas likumdevējs ir izvēlējies piešķirt nepilngadīgam starptautiskās aizsardzības saņēmēja bērnam, kurš, individuāli vērtējot, neatbilst nosacījumiem šīs aizsardzības saņemšanai, minētās direktīvas 24.–35. pantā minētās priekšrocības, nevis pieņemot virkni noteikumu *ad hoc*, bet gan atvasinātā veidā piešķirot tam bēgļa statusu vai alternatīvās aizsardzības statusu.

29. No *AsylG* 26. panta 2. un 5. punkta izriet, ka tādējādi Vācijas kompetentā iestāde nepilngadīgu tāda bēgļa vai personas bērnu, kas saņem alternatīvo aizsardzību, atzīst par starptautiskās aizsardzības saņēmēju, nepastāvot nekādam citam nosacījumam kā vienīgi viņa vecāka iegūtā statusa galīgais raksturs. No iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka šī atzīšana notiek automātiski un saistībā ar to netiek pārbaudīts, vai attiecībā uz bērnu pastāv pamatotas bailes no vajāšanas vai būtiska kaitējuma. Šo tiesisko regulējumu arī piemērojot neatkarīgi no tā, vai bērnam ir cita pilsonība nekā vecākam un vai viņš saņem valsts aizsardzību, ko Vācijas valdība tomēr, šķiet, tiesas sēdē ir noliegusi.

30. Ar pirmo prejudiciālo jautājumu *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa) vispirms vēlas noskaidrot, vai šāds tiesiskais regulējums ir labvēlīgāks standarts, ko dalībvalstis var pieņemt, piemērojot Direktīvas 2011/95 3. pantu.

31. Turpinot – ar otro prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa Tiesai jautā, vai minētais tiesiskais regulējums ir pretrunā šīs direktīvas 23. panta 2. punktā noteiktajām normām ģimenes vienotības saglabāšanai, ciktāl ar šīm normām tiek ierobežota to priekšrocību piešķiršana, kuras uzņēmējai dalībvalstij ir jāpiešķir starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļiem, ar nosacījumu, ka šī piešķiršana ir saderīga ar viņu personīgo tiesisko statusu.

32. Visbeidzot ar trešo, pēdējo, prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa jautā, vai, vērtējot pirmo un otro jautājumu, ir atbilstīgi ņemt vērā ģimenes pārcelšanās iespējas uz valsti, kuras pilsonība ir bērnam un ģimenes mātei, vai arī pietiek ar to, ka ģimenes vienotība tiek nodrošināta, piemērojot noteikumus, kas saistīti ar uzturēšanās tiesībām.

33. Pirmām kārtām, iesniedzējtiesas izvirzīto problēmjautājumu vērtēšana, manuprāt, prasa pirmo un otro jautājumu samainīt vietām. Tas, cik lielā mērā dalībvalstis var izmantot rīcības brīvību, kas tām piešķirta ar Direktīvas 2011/95 3. pantu, lai pieņemtu vai saglabātu labvēlīgākus standartus nekā šīs direktīvas 23. panta 2. punktā noteiktie, vispirms ir jāvērtē, ņemot vērā šajā pantā paredzētos noteikumus.

34. Otrām kārtām, šo problēmjautājumu vērtējums prasa trešo jautājumu analizēt nevis atsevišķi, bet gan – kā iesniedzējtiesa Tiesu aicina – saistībā ar pirmo un otro jautājumu.

A. Par otro jautājumu attiecībā uz Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punkta interpretāciju

35. Ar otro prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punktā paredzētais nosacījums, ka starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļi var pretendēt uz šīs direktīvas 24.–35. pantā minētajām priekšrocībām tikai tiktāl, cik tas ir saderīgi ar viņu "personīgo tiesisko statusu", liedz valsts tiesiskajam regulējumam atvasināti piešķirt bēgļa statusu tādas personas nepilngadīgam neprecētam bērnam, kurai ir piešķirts šis statuss, gadījumā, ja šim bērnam ir citas valsts, nevis bēgļa izcelsmes valsts pilsonība.

36. Šķiet, ka šā jautājuma pamatā ir pieņēmums, ka minētās direktīvas 23. panta 2. punkts principā atļauj šādu starptautiskās aizsardzības paplašināšanu, to attiecinot uz bēgļa vai alternatīvās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļiem. Tomēr es uzskatu, ka šis pieņēmums ir kļūdains, ņemot vērā šīs normas gramatisko, sistēmisko un teleoloģisko interpretāciju.

1. Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punkta gramatiskā interpretācija

37. Direktīvas 2011/95 23. pants ir ietverts tās VII nodaļā. Šīs nodaļas "Starptautiskās aizsardzības saturs" mērķis ir definēt tiesības un priekšrocības, kādas uzņēmējai dalībvalstij ir jāpiešķir bēgļiem un alternatīvās aizsardzības saņēmējiem [9] pēc viņu situācijas individuālas izvērtēšanas.

38. Šajā kontekstā šīs direktīvas 23. panta mērķis ir starptautiskās aizsardzības saņēmēja "ģimenes vienotības saglabāšana" [10].

39. Formulējuma "ģimenes vienotības saglabāšana" izmantošana paredz, ka starptautiskās aizsardzības saņēmējs ir tādas ģimenes loceklis, kuras vienotība ir apdraudēta saistībā ar viņa aizbraukšanu no izcelsmes valsts un apmešanos uzņēmējā dalībvalstī. Atšķirībā no Padomes Direktīvas 2003/86/EK (2003. gada 22. septembris) par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanos [11] Direktīvas 2011/95 mērķis tātad nav nodibināt starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes dzīvi [12].

40. It īpaši no Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punkta paša formulējuma izriet, ka šīs normas mērķis ir nodrošināt starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes vienotības saglabāšanu īpašajā gadījumā, kurā tā ģimenes locekļi atsevišķi neatbilst "nepieciešamajiem nosacījumiem" šādas aizsardzības saņemšanai. Tātad ir jānošķir gadījums, uz kuru attiecas šī norma, no gadījuma, kas minēts šīs direktīvas 36. apsvērumā, kurš attiecas uz bēgļa ģimenes locekļiem, ciktāl tie izcelsmes valstī personīgi ir pakļauti vai var tikt pakļauti vajāšanas darbībām tikai viņu saiknes ar bēgli dēļ un tādējādi viņiem var piešķirt bēgļa statusu [13]. Tātad tāds pats statuss viņiem tiek atzīts tā vajāšanas riska dēļ, kas skar viņus personīgi.

41. Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punktā ir noteikti nosacījumi, ar kādiem uzņēmējā dalībvalstī ir jāsaglabā starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes vienotība, definējot šim nolūkam piešķirto priekšrocību raksturu, kā arī to personu loku, kurām šīs priekšrocības piešķir.

[9] Šajā sakarā skat. spriedumu, 2015. gada 24. jūnijs, T. (C-373/13, EU:C:2015:413, 68. punkts).

[10] Skat. šā panta nosaukumu un 1. punktu.

[11] OV 2003, L 251, 12. lpp.

[12] Skat. Direktīvas 2003/86 6. apsvērumu, saskaņā ar kuru tās mērķis ir "aizsargā[t] ģimeni un nodibinā[t] vai saglabā[t] ģimenes dzīvi".

[13] Direktīvas 2011/95 36. apsvērums attiecas tikai uz bēgļa ģimenes locekļiem, izslēdzot alternatīvās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļus.

a) Priekšrocības

42. Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punktā ir noteikts princips, saskaņā ar kuru starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļi, kas atsevišķi nekvalificējas šādas aizsardzības saņemšanai, ir tiesīgi pieprasīt ekonomiskās un sociālās priekšrocības, kuras minētas šīs direktīvas 24.–35. pantā. Ir runa par "minimālo pabalstu [priekšrocību] līmeni"[14]. Starptautiskās aizsardzības saņēmējs paliek izšķirošais elements, bez kura viņa ģimenes loceklim, kuram nav tiesību uz šādu aizsardzību, nav iespējams saņemt šādas priekšrocības.

43. Uzņēmējai dalībvalstij līdz ar to ir jāraugās, lai starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļiem būtu iespēja saņemt uzturēšanās atļauju – kas derīga mazāk nekā trīs gadus un ir pagarināma – šajā valstī. Uzņēmējai dalībvalstij it īpaši ir jānodrošina, ka ģimenes locekļiem ir ceļošanas dokumenti, lai viņi varētu ceļot ārpus šīs valsts teritorijas un brīvi pārvietoties tās teritorijā, lai viņiem varētu būt mājoklis, kā arī pilnīga pieeja izglītības sistēmai un veselības aprūpei. Tāpat ģimenes locekļiem ir jābūt pieejamai nodarbinātībai, kā arī profesionālajai izglītībai un jābūt iespējamam saņemt sociālo palīdzību[15]. Šīs tiesības un priekšrocības ir jāpiešķir ar tādiem pašiem nosacījumiem kā tie, kas piemērojami valsts pilsoņiem. No Direktīvas 2011/95 41.–48. apsvēruma, kā arī 24.–35. panta izriet, ka šīm priekšrocībām ir jāļauj starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļiem apmierināt to īpašās vajadzības un integrēties uzņēmējā dalībvalstī.

44. Priekšrocības, ko tādējādi piešķir ģimenes locekļiem, būtībā ir tādas pašas kā starptautiskās aizsardzības saņēmējiem piešķirtās.

45. Kā Tiesa norādīja 2018. gada 4. oktobra spriedumā *Ahmedbekova*[16], Savienības likumdevējs nav paredzējis bēgļa statusa vai alternatīvās aizsardzības statusa paplašināšanu, to attiecinot uz starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļiem, kā Komisija bija piedāvājusi Priekšlikumā Padomes direktīvai par minimālajiem [obligātajiem] standartiem un statusu, lai trešo valstu pilsoņus vai bezvalstniekus atzītu par bēgļiem vai personām, kam kādā citā veidā vajadzīga starptautiska aizsardzība, un par sniegtās aizsardzības apjomu[17]. Komisija bija vēlējusies nodrošināt šādu minētās aizsardzības paplašināšanu, to attiecinot uz apgādībā esošiem ģimenes locekļiem, *kuri pavada* starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju[18], izņemot personas, kas ir izslēgtas no šādas aizsardzības saņemšanas. Šī iniciatīva netika pieņemta, jo Parlaments uzskatīja, ka ir jāņem vērā gadījumi, kuros ģimenes locekļu "tiesiskais statuss var būt atšķirīgs no [pieteikuma iesniedzēja] tiesiskā statusa un tāds, kas nav saderīgs ar starptautisko aizsardzību"[19]. Komisija neatjaunoja minēto iniciatīvu Direktīvas 2011/95 sagatavošanas darbu laikā, lai gan tās mērķis ir noteikt "augstākus standartus" nekā obligātie standarti, kas iepriekš bija noteikti ar Direktīvu 2004/83/EK[20].

[14] Skat. minētās direktīvas 12. apsvērumu.

[15] Tomēr Direktīvas 2011/95 29. panta 2. punktā ir paredzēti pamata pabalstu ierobežojumi attiecībā uz alternatīvās aizsardzības saņēmējiem.

[16] C-652/16, EU:C:2018:801, 68. punkts.

[17] COM(2001) 510, galīgā redakcija.

[18] Šajā sakarā skat. iepriekšējo šā priekšlikuma 6. panta 1. punktu.

[19] Skat. 22. grozījumu 2002. gada 8. oktobra ziņojumā par minēto priekšlikumu direktīvai (A5-0333/2002 *Final*).

[20] Padomes Direktīva (2004. gada 29. aprīlis) par minimālajiem standartiem un statusu, lai trešo valstu pilsoņus vai bezvalstniekus atzītu par bēgļiem vai personām, kam kādā citā veidā vajadzīga starptautiska aizsardzība, un par sniegtās aizsardzības apjomu (OV 2004, L 304, 12. lpp.). Skat. Direktīvas 2011/95 10. apsvērumu.

46. Ņemot vērā šos elementus, no Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punkta formulējuma neizriet, ka šī norma ļauj uzņēmējai dalībvalstij atvasinātā veidā piešķirt bēgļa statusu vai alternatīvās aizsardzības statusu starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļiem ģimenes vienotības saglabāšanai.

b) Priekšrocību saņēmēji

47. Saskaņā ar Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punktu tās 24.–35. pantā paredzēto priekšrocību saņemšana ir atkarīga no tā, vai ir izpildīti trīs kumulatīvi nosacījumi. Vispirms starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes loceklim ir jāatbilst jēdzienam, kas definēts šīs direktīvas 2. panta j) punktā. Tālāk, viņam nav personīgi jāatbilst materiāltiesiskajiem nosacījumiem starptautiskās aizsardzības saņemšanai. Visbeidzot, viņa personīgajam tiesiskajam statusam ir jābūt saderīgam ar šo priekšrocību piešķiršanu.

48. Lai gan šie nosacījumi ir kumulatīvi, tie tomēr var izrādīties nepietiekami tad, ja uz ģimenes locekli attiecas kāda no minētās direktīvas III un V nodaļā noteiktajām izslēgšanas no starptautiskās aizsardzības klauzulām [21], vai tad, ja minētā persona rada draudus valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai [22].

1) "Ģimenes locekļa" statuss

49. No Direktīvas 2011/95 2. panta j) punktā minētās definīcijas izriet, ka ģimenes loceklis šīs normas izpratnē ir tādas ģimenes loceklis, kura "jau pastāvējusi [starptautiskās aizsardzības saņēmēja] izcelsmes valstī" un atrodas tajā pašā dalībvalstī, kurā atrodas šis pēdējais minētais, saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu.

50. Savienības likumdevējs tādējādi nosaka divus kritērijus tam, lai personu kvalificētu par "ģimenes locekli", un līdz ar to arī noteikumu, kas attiecas uz ģimenes vienotības saglabāšanu, piemērojamībai.

51. Pirmais kritērijs ir saistīts ar vietu un brīdi, kurā ir radušās ģimenes saites.

52. Lai arī nav strīda par to, ka ģimeni nedefinē ne vieta, ne laiks, kurā tā tikusi izveidota, Savienības likumdevējs tomēr ierobežo ģimenes vienotības saglabāšanu, to attiecinot tikai uz ģimenes saitēm, ko starptautiskās aizsardzības saņēmējs ir izveidojis savā izcelsmes valstī pirms šīs aizsardzības piešķiršanas, neatkarīgi no tā, vai šīs saites ir bioloģiska rakstura, kā bērna piedzimšana, vai juridiska rakstura, kā adopcija vai laulība. Kā vadlīnijās par starptautiskās aizsardzības nosacījumiem norāda Eiropas Patvēruma atbalsta birojs (*EASO*), ģimenes vajadzībām ir jāpastāv jau izcelsmes valstī [23].

53. Ģimenes locekļa saiknes ar starptautiskās aizsardzības saņēmēja izcelsmes valsti esamībai ir izšķiroša nozīme, kā to apliecina arī Direktīvas 2011/95 23. panta 5. punkta formulējums. Lai arī šajā normā dalībvalstīm ir ļauts paplašināt šīs direktīvas 23. panta 2. punkta piemērošanas jomu,

[21] Direktīvas 2011/95 23. panta 3. punktā ir precizēts, ka "šā panta 1. un 2. punktu nepiemēro, ja ģimenes loceklis ir vai būtu izslēgts no starptautiskās aizsardzības atbilstoši [šīs direktīvas] III un V nodaļai".

[22] Direktīvas 2011/95 23. panta 4. punktā ir norādīts, ka "neatkarīgi no [šā panta] 1. un 2. punkta dalībvalstis var atteikt, samazināt vai atsaukt tajos minētos pabalstus [priekšrocības] valsts drošības vai sabiedriskās kārtības iemeslu dēļ".

[23] *EASO, Analyse juridique, Conditions de la protection internationale (directive 2011/95/UE)* [Juridiskā analīze, Starptautiskās aizsardzības nosacījumi (Direktīva 2011/95/ES)], 2018 (106. lpp.).

attiecinot to arī uz citiem starptautiskās aizsardzības saņēmēja "tuviem radiniekiem", tomēr tiem ir jābūt radiniekiem, "kas dzīvojuši kopā kā ģimenes locekļi izcelsmes valsts atstāšanas laikā". Tātad ir jāpierāda kopīgas dzīves pastāvēšana šajā valstī pirms šīs valsts atstāšanas.

54. Līdz ar to Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punktā minētā ģimenes vienotības saglabāšana attiecas uz ģimenes locekļiem, kas ir dzīvojuši kopā ar starptautiskās aizsardzības saņēmēju viņa izcelsmes valstī. Šī norma tātad nav paredzēta tam, lai aizsargātu ģimeni, kuru starptautiskās aizsardzības saņēmējs ir dibinājis uzņēmējā dalībvalstī. Tas nošķir Direktīvas 2011/95 režīmu no režīma, kas izveidots ar Direktīvu 2003/86, kuru piemēro neatkarīgi no tā, vai ģimenes saites ir izveidotas pirms vai pēc apgādnieka [24] ierašanās uzņēmējas dalībvalsts teritorijā [25].

55. Otrais Savienības likumdevēja noteiktais kritērijs ir saistīts ar ģimenes locekļu atrašanos uzņēmējas dalībvalsts teritorijā "saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu". Šāds nosacījums nozīmē, ka minētie ģimenes locekļi ir pavadījuši starptautiskās aizsardzības saņēmēju ceļā no izcelsmes valsts uz uzņēmēju dalībvalsti viņa pieteikuma iesniegšanai, tādējādi apliecinot savu vēlēšanos palikt kopā. Tas ir noteikts Direktīvas 2011/95 16. apsvērumā, kurā ir precizēts, ka Savienības likumdevējam ir pilnībā jāievēro "patvēruma pieteikuma iesniedzēja un viņu *pavadošo* ģimenes locekļu" [26] tiesības.

56. Šis otrais kritērijs vēlreiz nošķir Direktīvu 2011/95 un Direktīvu 2003/86, saskaņā ar kuru pieteikumu par ģimenes atkalapvienošanos parasti iesniedz, ja ģimenes locekļi uzturas ārpus tās dalībvalsts teritorijas, kurā uzturas apgādnieks [27].

57. No šiem elementiem izriet, ka no gramatiskā viedokļa Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punktā nav paredzēts ietvert ģimenes locekļu situāciju, ja šī ģimene ir dibināta ārpus izcelsmes valsts un pēc starptautiskās aizsardzības piešķiršanas vienam no tās locekļiem.

2) Ģimenes loceklis neatbilst starptautiskās aizsardzības piešķiršanas materiāltiesiskajiem nosacījumiem

58. Otrais nosacījums, kas noteikts Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punktā, attiecas uz gadījumu, kad ģimenes locekļi nav tiesīgi saņemt starptautisko aizsardzību šīs direktīvas 2. panta a) punkta izpratnē, proti, bēgļa statusu vai alternatīvo statusu. Minētās direktīvas 23. panta 2. punkts neattiecas uz ģimenes locekļiem, kas paši atbilst starptautiskās aizsardzības piešķiršanas materiāltiesiskajiem nosacījumiem tā riska dēļ, kuram viņi ir personiski pakļauti izcelsmes valstī.

3) Ģimenes loceklim ir tāds personīgais tiesiskais statuss, kas neliedz piešķirt Direktīvā 2011/95 paredzētās priekšrocības

59. Trešais nosacījums, ko Savienības likumdevējs ir noteicis Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punktā, attiecas uz "ģimenes locekļa personīgo tiesisko statusu". Ir precizēts, ka šim statusam ir jābūt saderīgam ar šīs direktīvas 24.–35. pantā minēto priekšrocību piešķiršanu.

[24] Direktīvas 2003/86 2. panta c) punktā "apgādnieks" ir definēts kā trešās valsts pilsonis, kurš likumīgi uzturas dalībvalstī un iesniedz pieteikumu par ģimenes atkalapvienošanos vai kura ģimenes locekļi iesniedz pieteikumu par atkalapvienošanos ar viņu.

[25] Skat. Direktīvas 2003/86 2. panta d) punktu.

[26] Mans izcēlums.

[27] Skat. Direktīvas 2003/86 5. panta 3. punktu.

60. Jēdziens "personīgais tiesiskais statuss" Direktīvā 2011/95 nav definēts. Tomēr tas ir vispārpieņemts jēdziens. Runājot par fizisku personu, šis jēdziens attiecas uz tiesību normu kopumu, kas regulē šīs personas tiesisko situāciju, kā arī dažādos statusus, kas tai ir atzīti tostarp saistībā ar tās vecumu (piemēram, nepilngadīgā vai pilngadīgā statuss), dzimšanas vietu (pilsonība, kas iegūta, pamatojoties uz *jus soli*), izcelšanās saikni (dabiska izcelšanās saikne vai saikne adopcijas ceļā), pilsonību(-ām), laulāto attiecību regulējumu (laulība, kopdzīve u.c.), atkarības situāciju (aizbildnības režīms, aizgādības režīms u.c.), priekšvēsturi vai uzturēšanos dalībvalsts teritorijā u.c. Fiziskās personas tiesiskais statuss tādējādi var reglamentēt visus tās dzīves aspektus.

61. Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punkta kontekstā tas, cik lielā mērā starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes loceklis var saņemt šajā direktīvā paredzētās priekšrocības, ir atkarīgs no viņa personīgā tiesiskā statusa. Tādējādi, piemēram, nevar prasīt, lai uzņēmēja dalībvalsts izsniegtu uzturēšanās atļauju vai ceļošanas dokumentus ģimenes loceklim, kurš izrādās Savienības pilsonis vai pat uzņēmējas dalībvalsts pilsonis.

62. Tagad ir jāvērtē konteksts un pēc tam sistēma, kurā iekļaujas minētās direktīvas 23. panta 2. punkts.

2. Konteksts, kurā iekļaujas Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punkts

63. Konteksta, kurā iekļaujas Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punkts, vērtējums pierāda, ka Ženēvas konvencijas sistēma neprasa paplašināt starptautisko aizsardzību, attiecinot to uz bēgļa ģimenes locekļiem, kuri atrodas tādā situācijā kā aplūkojamā.

64. Iesākumā jānorāda, ka Direktīvas 2011/95 normas ir jāinterpretē, ne tikai ņemot vērā šīs direktīvas vispārējo sistēmu un mērķi, bet arī saderīgi ar Ženēvas konvenciju[28]. Lai arī, Tiesas ieskatā, ar minēto direktīvu ir izveidota regulatīvā sistēma, kas ietver dalībvalstīm kopīgus jēdzienus un kritērijus, kuri tādējādi ir arī Savienības jēdzieni un kritēriji, tās pamatā tomēr ir Ženēvas konvencijas pilnīga un visaptveroša piemērošana un tās mērķis tostarp ir tāds, lai tiktu pilnīgi ievērots šīs konvencijas 1. pants[29]. Šajā ziņā Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā komisāra bēgļu jautājumos (*UNHCR*) sniegtās konsultācijas, ņemot vērā lomu, kāda *UNHCR* ir uzticēta ar Ženēvas konvenciju, ir īpaši nozīmīgas[30].

65. Līdz ar to ir jāvērtē Ženēvas konvencijas saturs. Tās 3.–34. pantā ir noteiktas tiesības un pamatbrīvības, kas saistītas ar bēgļa statusa atzīšanu. Šīs politiskās, ekonomiskās un sociālās tiesības galvenokārt ir vērstas uz to, lai nodrošinātu bēgļa integrāciju uzņēmējā valstī, ļaujot tam piedalīties šīs valsts dzīvē, netiekot diskriminētam rases, reliģijas vai izcelsmes valsts dēļ un nesaņemot mazāk labvēlīgu attieksmi nekā šīs valsts pilsoņi.

[28] Skat. spriedumus, 2020. gada 19. novembris, *Bundesamt für Migration und Flüchtlinge* (Militārais dienests un patvērums) (C-238/19, EU:C:2020:945, 19. un 20. punkts), kā arī 2021. gada 13. janvāris, *Bundesrepublik Deutschland* (Palestīniešu izcelsmes bezvalstnieka bēgļa statuss) (C-507/19, EU:C:2021:3, 38. un 39. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

[29] Skat. LESD 78. panta 1. punktu un Hartas 18. pantu. Skat. arī Direktīvas 2011/95 4., 23. un 24. apsvērumu, kā arī spriedumu, 2019. gada 14. maijs, M u.c. (Bēgļa statusa atcelšana) (C-391/16, C-77/17 un C-78/17, EU:C:2019:403, 80.–83. punkts un tajos minētā judikatūra).

[30] Skat. Direktīvas 2011/95 22. apsvērumu, kā arī spriedumu, 2019. gada 23. maijs, *Bilali* (C-720/17, EU:C:2019:448, 57. punkts un tajā minētā judikatūra).

66. Tomēr Ženēvas konvencijā, kā arī 1967. gada protokolā nav noteikta neviena īpaša norma attiecībā uz bēgļa ģimenes vienotību [31]. Šajā ziņā ir jāatsaucas uz diplomātisku dokumentu, kas pievienots šai konvencijai, proti, uz Apvienoto Nāciju Organizācijas pilnvaroto pārstāvju 1951. gada 25. jūlija konferences galīgo aktu par bēgļu un bezvalstnieku statusu. Kā ir norādīts doktrīnā, šajā dokumentā minētās konvencijas autori ir noteikuši "saikni" starp starptautiskās aizsardzības režīmu, kura pamatā ir bēgļa bailes no vajāšanām, un viņa ģimeni [32]. Ņemot vērā to, ka "ģimenes vienotība ir bēgļa būtiskas tiesības un ka šī vienotība ir pastāvīgi apdraudēta", šis akts "iesaka [parakstītājām valstīm] veikt nepieciešamos pasākumus, lai aizsargātu bēgļa ģimeni un it īpaši lai [..] nodrošinātu bēgļa ģimenes vienotības saglabāšanu it īpaši gadījumā, kad ģimenes galva atbilst visiem nosacījumiem ieceļošanai valstī" [33].

67. Tāds ir konteksts, kurā Savienības likumdevējs pieņēma Direktīvu 2004/83 un pēc tam direktīvu, ar kuru tā tika aizstāta, proti, Direktīvu 2011/95 [34].

68. Saskaņā ar LESD 78. panta 2. punktu, kas ir Direktīvas 2011/95 pamatā, šīs direktīvas nolūks ir noteikt trešo valstu valstspiederīgo "vienotu patvēruma statusu", kura pamatā būtu Ženēvas konvencija, kā arī "vienotu alternatīvās aizsardzības statusu" [35]. Šīs direktīvas I, III, IV, V un VI nodaļā ir definēti vienoti kritēriji to personu identificēšanai, kurām ir "patiesi nepieciešama starptautiskā aizsardzība" [36] un kurām ir piešķirams viens no abiem statusiem, bet tās VII nodaļā ir noteikts atbilstoši šiem statusiem piešķirtās aizsardzības saturs. Līdzīgi kā Ženēvas konvencija Savienības likumdevējs nav paredzējis paplašināt starptautisko aizsardzību, to attiecinot uz bēgļa vai alternatīvās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļiem ģimenes vienotības saglabāšanai.

69. Daži *UNHCR* ieteikumi tomēr bija vērsti uz to. Savos komentāros par Direktīvu 2004/83 [37] *UNHCR* attiecībā uz tās 23. panta 1. un 2. punktu bija uzsvēris, ka tās pašas ģimenes locekļiem ir jāpiešķir tas pats statuss kā galvenajam pieteikuma iesniedzējam (atvasināts statuss), ar nosacījumu, ka tas ir saderīgs ar šo ģimenes locekļu personīgo statusu. 1999. gada 4. jūnija dokumentā par jautājumiem par ģimenes aizsardzību" [38] *UNHCR* Pastāvīgā komiteja arī ir norādījusi, ka "no ģimenes vienotības principa izriet, ka tad, ja ģimenes galva atbilst kritērijiem, kas regulē bēgļa statusa atzīšanu, viņa apgādībā esošajiem ģimenes locekļiem *principā* ir jāpiešķir bēgļa statuss" [39], ar nosacījumu, ka šāds statuss ir saderīgs ar šo ģimenes locekļu personīgo tiesisko statusu.

70. Tāpat, kā jau iepriekš norādīju, Komisija bija izteikusi šādu priekšlikumu Direktīvas 2004/83 sagatavošanas darbu laikā, bet tas netika atbalstīts.

[31] Šajā sakarā skat. Feller, E., Türk, V., un Nicholson, R., *La protection des réfugiés en droit international*, Larcier, Brisele, it īpaši 9. daļa "L'unité de la famille (Acte final, Conférence des Nations unies de 1951)", 678. lpp.

[32] Skat. Feller, E., Türk, V., un Nicholson, R., minēti iepriekš, 624. lpp.

[33] Ieteikums B, 1). Skat. arī Rokasgrāmatu par procedūrām un kritērijiem bēgļa statusa noteikšanai saskaņā ar 1951. gada konvenciju un 1967. gada Protokolu par bēgļa statusu, *UNHCR*, Ženēva, 1992, 183. punkts.

[34] Tāds ir arī konteksts, kurā Savienības likumdevējs pieņēma Direktīvu 2003/86, kā mērķis saskaņā ar tās 2., 6. un 8. apsvērumu ir aizsargāt bēgļa ģimeni, kā arī nodibināt vai saglabāt ģimenes dzīvi, reglamentējot tiesību uz ģimenes atkalapvienošanos izmantošanu.

[35] Skat. Direktīvas 2011/95 5., 6. un 9. apsvērumu, kā arī spriedumu, 2014. gada 8. maijs, N. (C-604/12, EU:C:2014:302, 31. punkts un tajā minētā judikatūra).

[36] Skat. Direktīvas 2011/95 12. apsvērumu.

[37] Pieejams šādā tīmekļvietnē: https://www.unhcr.org/fr/protection/operations/4b151d86e/commentaires-annotes-hcr-directive-200483ce-conseil-29-avril-2004-concernant.html.

[38] Pieejams šādā tīmekļvietnē: https://www.unhcr.org/fr/excom/standcom/4b30a618e/questions-relatives-protection-famille.html.

[39] Jautājumi par ģimenes aizsardzību, 9. punkts. Mans izcēlums.

3. Sistēma, kurā iekļaujas Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punkts

71. Vērtējot Direktīvas 2011/95 sistēmu, atklājas, ka noteikumu par starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes vienotības saglabāšanu piemērošana, piešķirot noteiktas priekšrocības, prasa, lai tiktu atsevišķi vērtēta katra ģimenes locekļa situācija[40]. Tam ir jāļauj grozīt tiesību un priekšrocību piešķiršanu atkarībā no šo personu situācijas un tiesiskā statusa.

72. Vispirms šī prasība veikt atsevišķu vērtējumu ir paredzēta attiecībā uz starptautiskās aizsardzības saņēmējiem un izriet no Direktīvas 2011/95 41., 45. un 47. apsvēruma, kā arī no tās 20. pantā paredzētajiem "vispārīgajiem noteikumiem" par šīs aizsardzības saturu.

73. Direktīvas 2011/95 20. panta 3. un 4. punktā ir precizēts, ka, pieņemot lēmumu par tiesībām saņemt šajā direktīvā paredzētās priekšrocības starptautiskās aizsardzības saņēmējiem, dalībvalstīm ir jāveic individuāls novērtējums par situāciju, kādā atrodas mazāk aizsargātās personas, piemēram, nepilngadīgie, nepavadīti nepilngadīgie, vecie ļaudis vai spīdzināšanas upuri, lai tiktu ņemtas vērā viņu īpašās vajadzības[41]. Direktīvas 2011/95 41. apsvērumā ir norādīts, ka dalībvalstis, "lai veicinātu, ka [..] efektīvi [tiek izmantotas] tiesības un [priekšrocības], kas noteikt[as] šajā direktīvā", tādējādi var ieviest labvēlīgākus standartus, ņemot vērā it īpaši starptautiskās aizsardzības saņēmēju īpašās vajadzības un īpašās integrācijas grūtības, ar kādām tie saskaras.

74. Šajā ziņā Direktīvas 2011/95 20. panta 5. punktā it īpaši ir precizēts, ka pirmkārt ņem vērā bērna intereses. Kā Tiesa ir norādījusi 2021. gada 14. janvāra spriedumā *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (Nepavadīta nepilngadīgā atgriešana)[42], tikai vispārējs un padziļināts nepilngadīgā, aplūkotajā gadījumā – nepavadīta nepilngadīgā, situācijas novērtējums ļauj identificēt "bērna intereses"[43].

75. Turpinot, nepieciešamība veikt individuālu situācijas novērtējumu izriet no Direktīvas 2011/95 23. pantā paredzētajiem īpašajiem noteikumiem attiecībā uz ģimenes vienotības saglabāšanu[44] un it īpaši no vērtējuma par "ģimenes locekļa" statusu šīs direktīvas 2. panta j) punkta izpratnē, no nosacījuma attiecībā uz ģimenes locekļa tiesisko statusu, kā arī no vajadzības ņemt vērā bērna intereses un dažādus īpašos atkarības apstākļus[45].

[40] Tāpat kā veicot vērtējumu, lai noteiktu starptautiskās aizsardzības nepieciešamību, kurā saskaņā ar Direktīvas 2011/95 4. pantu ir jāņem vērā visi fakti un apstākļi, kā arī "pieteikuma iesniedzēja individuālais statuss" (4. panta 3. punkta c) apakšpunkts) un starptautiskās aizsardzības esamība (4. panta 3. punkta e) apakšpunkts).

[41] Skat. arī Direktīvas 2011/95 38. apsvērumu, saskaņā ar kuru, "pieņemot lēmumu par tiesībām uz šajā direktīvā paredzētajiem pabalstiem [paredzētajām priekšrocībām], dalībvalstīm būtu pienācīgi jāņem vērā bērna intereses, kā arī īpašie apstākļi, kuros no starptautiski aizsargājamās personas ir atkarīgi tās tuvi radinieki, [kas] jau atrodas dalībvalstī un nav minētās starptautiski aizsargājamās personas ģimenes locekļi".

[42] C-441/19, EU:C:2021:9.

[43] Skat. spriedumu, 2021. gada 14. janvāris, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (Nepavadīta nepilngadīgā atgriešana) (C-441/19, EU:C:2021:9, 46. punkts).

[44] Skat. arī *UNHCR* Rokasgrāmatu par pārvietošanas jautājumiem, 2011 (pieejama tīmekļvietnē: https://www.unhcr.org/fr/5162da949.pdf), it īpaši 3.1.5. punktu "Atvasināts statuss saistībā ar ģimenes atkalapvienošanos", kurā ir precizēts, ka "atvasinātā bēgļa statusa pieteikumi ir jāvērtē darbiniekiem, kas ir atbildīgi par aizsardzību vai atbilstību, un tie prasa rūpīgi pārbaudīt visus pieejamos dokumentus un informāciju, kam ir saistība ar pieteikuma iesniedzēja identitāti un viņa attiecībām ar bēgli", 86. lpp.

[45] Skat. minētās direktīvas 19. apsvērumu, saskaņā ar kuru "ģimenes locekļu" jēdzienu var paplašināt, "ņemot vērā dažādus īpašos atkarības apstākļus un īpašu uzmanību pievēr[šot] bērna interesēm". Skat. arī *EASO, Judicial Analysis, Evidence and Credibility Assessment in the Context of the Common European Asylum System*, 2018, 62. lpp. ("Individual assessment"), 126. lpp. ("The best interests of the child") un 136. lpp. ("Family relationships and evidence assessment").

76. Visbeidzot, Direktīvas 2011/95 23. panta 3. punktā noteiktā izslēgšanas klauzula prasa, lai dalībvalstis pārbaudītu, vai ģimenes loceklis ir vai būtu izslēgts no starptautiskās aizsardzības kāda no šīs direktīvas 12. un 17. pantā izklāstītajiem iemesliem dēļ, piemēram, viņa, iespējami izdarīta nozieguma dēļ[46], kas tam liedz saņemt priekšrocības, kuras viņš varētu saņemt ģimenes saišu dēļ. 2018. gada 13. septembra spriedumā *Ahmed*[47] Tiesa tādējādi nosprieda, ka šo izslēgšanas klauzulu nevar izmantot automātiski, bet gan ir jāveic pilnīga pārbaude attiecībā uz visiem apstākļiem konkrētajā gadījumā[48]. Savukārt minētās direktīvas 23. panta 4. punktā noteiktā izslēgšanas klauzula atbilstoši Tiesas judikatūrai prasa, lai dalībvalstis katrā gadījumā atsevišķi novērtētu, vai ģimenes locekļa personiskā rīcība var radīt apdraudējumu valsts drošībai un sabiedriskajai kārtībai[49].

77. Ņemot vērā šos elementus, tikai individuāls novērtējums par ģimenes apstākļiem, kādos atrodas starptautiskās aizsardzības saņēmējs, ļauj noteikt, cik lielā mērā viņam ir jābūt iespējai izmantot tiesības uz ģimenes vienotības saglabāšanu un vajadzības gadījumā – cik lielā mērā viņa ģimenes locekļiem ir jābūt pieejamām Direktīvā 2011/95 paredzētajām priekšrocībām, piemēram, izglītības pieejamībai vai darba iespējām, vai gluži pretēji – tiem šīs priekšrocības var liegt viņu personīgā tiesiskā statusa vai agrāko dzīves faktu dēļ. Pat ja Savienības likumdevējs būtu ļāvis dalībvalstīm paplašināt starptautisko aizsardzību, to attiecinot uz starptautiskās aizsardzības saņēmēja nepilngadīgu bērnu, šāda priekšrocība nebūtu piešķirama procedūrā, kas neļauj novērtēt šī bērna individuālo situāciju.

4. Direktīvas 2011/95 teleoloģiskā analīze

78. Direktīvas 2011/95 pamatā ir LESD 78. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkts, ar ko ir paredzēta ar kopējo Eiropas patvēruma sistēmu saistītu pasākumu pieņemšana, ietverot starptautiskās aizsardzības saņēmēju vienotu statusu, kurš ir spēkā visā Savienībā.

79. Pirmkārt, šajā direktīvā ir skaidri pausta Savienības likumdevēja vēlme nodrošināt to, lai visas dalībvalstis identificētu personas, "kam patiesi nepieciešama starptautiskā aizsardzība", un piešķirtu šo starptautisko aizsardzību, pamatojoties uz vienotiem kritērijiem, individuāli izvērtējot katra pieteikuma iesniedzēja situāciju[50]. Ir noteikti divi statusi, proti, bēgļa statuss un alternatīvās aizsardzības statuss. Lai arī Savienības likumdevējs ir izvēlējies papildināt bēgļu aizsardzību, kas nostiprināta Ženēvas konvencijā, ieviešot alternatīvu aizsardzības formu, ir jākonstatē, ka tas nav paredzējis šiem režīmiem pievienot papildu aizsardzību, kas tiktu atvasināti piešķirta starptautiskās aizsardzības saņēmēju ģimenes locekļiem.

80. No Direktīvas 2011/95 13. un 18. panta, tos lasot kopā ar tās 2. panta d) un f) punktu, izriet, ka bēgļa statusa vai alternatīvās aizsardzības statusa piešķiršana paredz, ka jābūt izpildītiem diviem būtiskiem nosacījumiem. Pirmais ir tādas vajāšanas risks, kuras upuris attiecīgā persona ir rases, reliģijas, pilsonības, politiskās pārliecības vai piederības kādai noteiktai sociālai grupai dēļ (bēglis), vai būtiska kaitējuma risks (alternatīvā aizsardzība) pēc atgriešanās izcelsmes valstī.

[46] Skat. spriedumu, 2018. gada 2. maijs, K. un H. F. (Uzturēšanās tiesības un apsūdzības kara noziegumos) (C-331/16 un C-366/16, EU:C:2018:296, 52. punkts un tajā minētā judikatūra).

[47] C-369/17, EU:C:2018:713.

[48] Skat. spriedumu, 2018. gada 13. septembris, *Ahmed* (C-369/17, EU:C:2018:713, 48. un 49. punkts). Skat. arī spriedumu, 2021. gada 13. janvāris *Bundesrepublik Deutschland* (Palestīniešu izcelsmes bezvalstnieka bēgļa statuss) (C-507/19, EU:C:2021:3, 51. punkts).

[49] Skat. spriedumu, 2018. gada 2. maijs, K. un H. F. (Uzturēšanās tiesības un apsūdzības kara noziegumos) (C-331/16 un C-366/16, EU:C:2018:296, 53. un 54. punkts).

[50] Skat. minētās direktīvas 12. apsvērumu. Skat. arī spriedumus, 2018. gada 13. septembris, *Ahmed* (C-369/17, EU:C:2018:713, 37. punkts), kā arī 2019. gada 14. maijs, M u.c. (Bēgļa statusa atcelšana) (C-391/16, C-77/17 un C-78/17, EU:C:2019:403, 79. punkts).

Otrais nosacījums ir, ka minētā valsts ir tieši vai netieši atbildīga par šo draudu esamību. Tātad bēgļa statuss vai alternatīvās aizsardzības statuss ir paredzēts tikai tādos gadījumos, kuros izcelsmes valsts iestādes nav nodrošinājušas aizsardzību pret vajāšanas vai būtiska kaitējuma risku vai nu tāpēc, ka tās īsteno vajāšanu, vai arī tāpēc, ka tās veicina vai piecieš vajāšanu, kuru īsteno kaujinieki vai citas privātas grupas. *EASO* ieskatā, izcelsmes valstī pieejamo aizsardzības pasākumu izvērtējums tādējādi ir obligāts posms starptautiskās aizsardzības nepieciešamības analīzē, jo šī aizsardzība ir sekundāra un tā tiek ņemta vērā vienīgi tad, ja šajā valstī nekāda aizsardzība netiek nodrošināta [51].

81. Šiem diviem nosacījumiem ir izšķiroša nozīme starptautiskās aizsardzības piešķiršanā, jo tie pamato personas bailes un izskaidro tās nespēju vai atteikšanos izmantot savas izcelsmes valsts aizsardzību. Šādā kontekstā tie ir starptautiskās aizsardzības mehānisma pamatprincipi.

82. Ņemot vērā šīs lietas priekšmetu, īpaša uzmanība ir jāpievērš otrajam no minētajiem nosacījumiem. Tajā ir izpausts starptautiskās aizsardzības subsidiaritātes princips, kuru iesniedzējtiesa un Beļģijas valdība vairākkārt min savos apsvērumos. Saskaņā ar šo principu starptautiskā aizsardzība ir alternatīva aizsardzība, ko piešķir pieteikuma iesniedzējam tad un tik ilgi, kamēr izcelsmes valsts nespēj viņu aizsargāt no vajāšanas vai būtiska kaitējuma riska, kam viņš ir pakļauts [52]. Tāpat kā Ženēvas konvencijas 1. pantā, Direktīvā 2011/95 šis princips ir iekļauts – gan saistībā ar bēgļa statusa piešķiršanu, gan saistībā ar tā izbeigšanu [53] vai liegšanu [54]. 2021. gada 20. janvāra spriedumā *Secretary of State for the Home Department* [55] Tiesa tādējādi atgādināja, ka apstākļi, kas pierāda izcelsmes valsts nespēju vai, tieši pretēji, tās spēju nodrošināt aizsardzību pret vajāšanas darbībām, ir izšķirošais faktors vērtējumā, kura rezultātā tiek piešķirts vai atbilstošā gadījumā attiecīgi izbeigts bēgļa statuss [56].

83. Šajos apstākļos būtu jāliedz jebkāda starptautiskā aizsardzība, ja ģimenes loceklim ir tiesības, kas saistītas ar viņa paša pilsonību, it īpaši izcelsmes valsts aizsardzība.

84. Otrkārt, Direktīvā 2011/95 ir skaidri izteikta arī Savienības likumdevēja vēlme noteikt bēgļa statusu un alternatīvās aizsardzības statusu, kuri būtu vienveidīgi un saistībā ar kuriem ir jāpiešķir tās pašas tiesības un tās pašas priekšrocības [57]. Šīs vienveidības mērķis ir garantēt līdzvērtīgu attieksmi saistībā ar starptautiskās aizsardzības saņēmēju dzīves apstākļiem neatkarīgi no tā, kas ir uzņēmēja dalībvalsts, un tādējādi samazināt starptautiskās aizsardzības pieteikuma

[51] Skat. *EASO* rokasgrāmatu: Nosacījumi starptautiskās aizsardzības saņemšanai, 2018. gada aprīlis, it īpaši 11., 12. un 36. lpp.

[52] Šajā sakarā skat. šo secinājumu 33. zemsvītras piezīmē minētās *UNHCR* rokasgrāmatas 90. punktu, kurā ir noteikts, ka "jautājums par to, vai ieinteresētā persona pamatoti baidās no vajāšanas, ir jāvērtē, ņemot vērā valsti, kuras pilsonība šai personai ir. Ja ieinteresētajai personai nav nekādu baiļu attiecībā pret valsti, kuras pilsonība tai ir, ir iespējams sagaidīt, ka tā izmantos šīs valsts aizsardzību. Tai nav nepieciešama starptautiskā aizsardzība, un līdz ar to šī persona nav bēglis" (skat. arī 106. un 107. punktu). Doktrīnā skat. it īpaši Hathaway, J., C., un Foster, M., *The law of refugee status*, 2. izd., *Cambridge University Press*, Kembridža, 2014, 55. lpp.: "Bēgļu tiesību pamatā ir pieņēmums, ka valsts sniegtā aizsardzība, kad vien tā ir pieejama, ir prioritāra salīdzinājumā ar to aizstājošo starptautisko aizsardzību. Izstrādājot konvenciju, delegāti skaidri pauda uzskatu, ka nevienu nevar atzīt par bēgli, izņemot, ja šī persona vai nu nevar, vai leģitīmi nevēlas izmantot visu tā valsts aizsardzību, kuras pilsonība tai ir", kā arī 462. lpp.: "bēgļu tiesību mērķis ir sniegt aizstājošu aizsardzību, kamēr var tikt atsākta vai nodibināta efektīva valsts sniegta aizsardzība" un 494. un 495. lpp. Skat. arī Goodwin-Gill, G. S., un McAdam, J., *The refugee in international law*, 3. izd., *Oxford University Press*, Oksforda, 2007, 421. lpp.: "Aizsardzības esamība vai atteikums to sniegt ir galvenā bēgļu tiesību pamatiezīme, un starptautiskajām tiesībām savukārt ir jāaizstāj ar savu aizsardzību tā aizsardzība, ko izcelsmes valsts nespēj vai nevēlas nodrošināt" un 72. lpp.: "Personām, kurām ir citas valsts pilsonība, parasti ir tiesības uz tās sniegto aizsardzību, un tādējādi bēgļa definīcija uz tām neattiecas".

[53] Skat. Direktīvas 2011/95 11. pantu.

[54] Skat. Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punktu.

[55] C-255/19, EU:C:2021:36.

[56] Skat. spriedumu, 2021. gada 20. janvāris, *Secretary of State for the Home Department* (C-255/19, EU:C:2021:36, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

[57] Skat. Direktīvas 2011/95 5., 9. un 10. apsvērumu.

iesniedzēju otrreizējo kustību šo dažādo apstākļu dēļ[58]. Līdz ar to, ar nosacījumu, ka tiek veikts katra gadījuma izvērtējums, ģimenes locekļiem ir iespēja neatkarīgi no tā, kas ir uzņēmēja dalībvalsts, saņemt tādas pašas tiesības un tādas pašas priekšrocības[59].

85. Lai arī, kā es to izklāstīšu, dalībvalstīm ir rīcības brīvība paredzēt labvēlīgāku attieksmi, šī rīcības brīvība nevar acīmredzami novest pie tā, ka tiek pārkāpta vienlīdzīgā attieksme, kādu vēlas panākt Savienības likumdevējs.

86. Visbeidzot un treškārt, Direktīva 2011/95 skaidri pauž Savienības likumdevēja vēlmi garantēt, ka tiek ievērotas starptautiskās aizsardzības saņēmēju pamattiesības, kas nostiprinātas it īpaši Hartā, Ženēvas konvencijā, kā arī Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā[60].

87. Hartas 7. pantā tādējādi ir atzītas tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru šis pants ir jāskata kopā ar pienākumu ņemt vērā bērna interešu prioritāti, kas atzīta Hartas 24. panta 2. punktā, un ievērojot bērna vajadzību regulāri uzturēt personīgas attiecības ar abiem viņa vecākiem, kas ir izteikta šī paša panta 3. punktā[61]. Pastāv vispārēja vienprātība par to, ka ģimenei, kas ir sabiedrības pamatelements, ir tiesības uz cieņu un aizsardzību un ka valstij ir jādara viss, lai saglabātu bērna saiknes ar viņa ģimeni, un vienīgi izņēmuma apstākļi var būt ģimenes saišu iziršanas pamatā[62].

88. Šajā kontekstā ģimenes vienotības saglabāšana ir tiesības, kas ir atzītas par bēgļa pamattiesībām[63].

89. Šo tiesību avots un pamats ir materiālais un psiholoģiskais atbalsts, ko ģimenes locekļi var savstarpēji sniegt, līdzdarbojoties katra labklājībā un aizsardzībā[64]. Lai arī piespiedu trimda starptautiskās aizsardzības saņēmējam rada reālu risku būt ilgstoši šķirtam no viņa ģimenes, ģimenes locekļiem, kuri palikuši izcelsmes valstī un bez viņa atbalsta, šī trimda liek sastapties ne tikai ar vajāšanas risku, bet arī ar nedrošības risku ekonomiskā un sociālā ziņā, ar vardarbības un izmantošanas risku, pat ar pamestību, jo bēgšana bieži vien nozīmē situāciju, no kuras ilgstoši nav iespējams atgriezties izcelsmes valstī[65]. Vajāšanas vai būtiska kaitējuma risks, kas personiski skar ģimenes locekļus, pamato starptautiskās aizsardzības piešķiršanu viņiem, turpretī risks, ka viņi varētu ciest ekonomiskās un sociālās nedrošības dēļ, nav pietiekams, lai pamatotu šādas aizsardzības atzīšanu.

90. Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punktā paredzētā mehānisma nolūks ir nodrošināt ģimenes vienotības saglabāšanu šajā pēdējā gadījumā. Lai arī šis mērķis nav minēts starp šīs direktīvas 12. apsvērumā norādītajiem tās galvenajiem mērķiem, minētās direktīvas 23. panta 2. punktā

58 Skat. Direktīvas 2011/95 13. apsvērumu.

59 Izņemot tiesības, kas izriet no neizraidīšanas principa.

60 Parakstīta Romā, 1950. gada 4. novembrī. Skat. Direktīvas 2011/95 4., 16. un 17. apsvērumu, kā arī spriedumus, 2011. gada 21. decembris, N. S. u.c. (C-411/10 un C-493/10, EU:C:2011:865, 78. punkts), un 2021. gada 13. janvāris, *Bundesrepublik Deutschland* (Palestīniešu izcelsmes bezvalstnieka bēgļa statuss) (C-507/19, EU:C:2021:3, 39. punkts un tajā minētā judikatūra).

61 Skat. spriedumus, 2019. gada 26. marts, SM (Bērns, kas nodots aizbildnībā saskaņā ar Alžīrijas kafala sistēmu) (C-129/18, EU:C:2019:248, 67. punkts un tajā minētā judikatūra), kā arī 2020. gada 16. jūlijs, *État belge* (Ģimenes atkalapvienošanās – Nepilngadīgs bērns) (C-133/19, C-136/19 un C-137/19, EU:C:2020:577, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).

62 Skat. 3. un 9. pantu Konvencijā par bērna tiesībām, kuru Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālā asambleja pieņēma ar 1989. gada 20. novembra Rezolūciju 44/25 un kura stājās spēkā 1990. gada 2. septembrī. Skat. arī ECT, 2010. gada 6. jūlijs, *Neulinger* un *Shuruk* pret Šveici, CE:ECHR:2010:0706JUD004161507, 49.–64. punkts.

63 To apliecina tās minēšana Direktīvas 2011/95 VII nodaļā.

64 Skat. Feller, E., Türk, V., un Nicholson, R., minēti iepriekš: "Ģimenes vienotības principa ievērošana ir viens no bēgļa ģimenes aizsardzības galvenajiem pamatiem", 624. lpp.

65 Skat. Feller, E., Türk, V., un Nicholson, R., minēti iepriekš, 626. un 627. lpp.

tomēr ir paredzēti īpaši skaidri un precīzi uzņēmējas dalībvalsts pienākumi. Tai ir jāļauj starptautiskās aizsardzības saņēmējam īstenot normālu ģimenes dzīvi uzņēmējā dalībvalstī, piešķirot viņa ģimenes locekļiem ekonomiskās un sociālās priekšrocības, kas nepieciešamas viņu pamatvajadzību apmierināšanai un integrācijai šajā valstī [66].

91. *UNHCR* ieskatā, ģimenes vienotības saglabāšanai tādējādi ir jābūt "līdzeklim, kas nodrošina šķietamu normalitāti dzīvei, kura atrauta no savām saknēm" [67].

92. Nevēloties kompromitēt starptautiskās aizsardzības piešķiršanas nosacījumus, Savienības likumdevēja tādējādi izvirzītais galvenais mērķis ir tādas ģimenes vienotības saglabāšana, kuras būtiskā sastāvdaļa, proti, pāris un bērni, jau ir klātesoša uzņēmējā dalībvalstī. Dodot iespēju laulātajam pašam pelnīt iztiku šajā dalībvalstī un dodot bērniem iespēju mācīties, dodot viņiem iespēju saņemt uzturēšanās atļauju, kuras termiņš ir atjaunojams, un iespēju, ka viņiem ir pienācīgs mājoklis un piekļuve veselības aprūpei, Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punkts nostiprina ģimenes ekonomisko un sociālo situāciju, aizsargājot katru tās locekli. Ar šo mehānismu, kas pieņemts ģimenes vienotības un katra to veidojošā locekļa integrācijas labumam, ģimenei ir jāsasniedz stabila un autonoma situācija uzņēmējā dalībvalstī.

93. No tā izriet – un te es vēlos atbildēt uz trešo prejudiciālo jautājumu –, ka Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punkta īstenošana nevar būt atkarīga no ģimenes pārcelšanās iespējām uz trešo valsti, pat ja dažiem tās locekļiem būtu šīs valsts pilsonība. Šī panta jēga ir ļaut starptautiskās aizsardzības saņēmējam izmantot tiesības, ko viņam šī aizsardzība sniedz, vienlaikus saglabājot viņa ģimenes dzīves vienotību uzņēmējā dalībvalstī. Šādas iespējas ņemšana vērā atņemtu lietderīgo iedarbību minētās direktīvas 23. panta 2. punktā noteiktajām normām, jo tas nozīmētu, ka starptautiskās aizsardzības saņēmējs atsakās no patvēruma tiesībām, kas viņam ar tām ir piešķirtas.

94. Rezumējot – man šķiet, ka Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punktā Savienības likumdevējs nav vēlējies nodrošināt starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes vienotības saglabāšanu, ļaujot kompetentajām valsts iestādēm piešķirt tādu pašu starptautisko aizsardzību viņa ģimenes locekļiem un tostarp viņa nepilngadīgam bērnam, šīm iestādēm neveicot individuālu pieteikuma izvērtējumu un neatkarīgi no tā, vai uz ģimenes locekļa situāciju attiecas starptautiskās aizsardzības nepieciešamība šīs direktīvas izpratnē.

95. Līdz ar to, ņemot vērā visus šos elementus, es iesaku Tiesai nospriest, ka Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punkts nepieļauj valsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru kompetentā valsts iestāde tiecas nodrošināt starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes vienotības saglabāšanu, piešķirot šādu aizsardzību viņa ģimenes locekļiem, tostarp viņa nepilngadīgam bērnam, kurš, individuāli vērtējot, neatbilst nepieciešamajiem nosacījumiem starptautiskās aizsardzības saņemšanai.

B. Par pirmo prejudiciālo jautājumu attiecībā uz Direktīvas 2011/95 3. panta interpretāciju

96. Ar pirmo prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā Tiesai, vai Direktīvas 2011/95 3. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj valsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru kompetentā valsts iestāde nolūkā nodrošināt ģimenes vienotības saglabāšanu var

[66] Skat. it īpaši Direktīvas 2011/95 41.–48. apsvērumu.

[67] "Jautājumi par ģimenes aizsardzību", 1999. gada 4. jūnijs, 15. punkts (skat. šo secinājumu 38. zemsvītras piezīmi).

nepilngadīgam starptautiskās aizsardzības saņēmēja bērnam piešķirt bēgļa statusu vai alternatīvās aizsardzības statusu, ja šim bērnam ir citas valsts pilsonība nekā viņa vecākam un tas principā var prasīt šīs citas valsts aizsardzību.

1. Ar Direktīvas 2011/95 3. pantu dalībvalstīm piešķirtās rīcības brīvības apjoms

97. Saskaņā ar Direktīvas 2011/95 3. pantu "dalībvalstis var ieviest vai saglabāt labvēlīgākus standartus, lai noteiktu, kas kvalificējams kā bēglis vai persona, kura tiesīga uz alternatīvo aizsardzību, un noteiktu starptautiskās aizsardzības saturu, ciktāl šādi standarti savienojami ar šo direktīvu" [68].

98. Pirmkārt, no Direktīvas 2011/95 3. panta, to lasot šīs direktīvas 14. apsvēruma gaismā, izriet, ka dalībvalstis starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanā var ieviest vai saglabāt labvēlīgākus standartus tādu personu identificēšanai, kuras atbilst minētās aizsardzības piešķiršanas nosacījumiem.

99. Pirmām kārtām, jēdziens "starptautiskās aizsardzības pieteikums" Direktīvas 2011/95 2. panta h) punktā ir definēts kā "pieprasījums, ko dalībvalstij iesniedzis trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kas cenšas saņemt bēgļa vai alternatīvās aizsardzības statusu". Ir precizēts, ka pieteikuma iesniedzējs nepārprotami nepieprasa cita veida aizsardzību, kura būtu ārpus šīs direktīvas darbības jomas.

100. Otrām kārtām, runājot par bēgļa statusa vai alternatīvās aizsardzības statusa "piešķiršanas nosacījumiem", Savienības likumdevējs atsaucas tikai uz piešķiršanas nosacījumiem, kas ir skaidri noteikti minētās direktīvas II–VI nodaļā.

101. Otrkārt, no atrunas, ko Savienības likumdevējs ir formulējis attiecībā uz šo labvēlīgāko standartu nepieciešamo saderību ar Direktīvu 2011/95, izriet, ka dalībvalstu rīcības brīvība ir jānosaka, ņemot vērā šajā direktīvā noteiktās materiālās un procesuālās normas un ar direktīvu sasniedzamos mērķus [69].

102. Atgādināšu, ka saskaņā ar LESD 78. panta 2. punktu Direktīvas 2011/95 nolūks ir nodrošināt patvēruma statusa un alternatīvās aizsardzības statusa vienveidību, piešķirot starptautisko aizsardzību, pamatojoties uz dalībvalstīm kopīgiem kritērijiem un veicot individuālu novērtējumu par pieteikuma iesniedzēja situāciju.

103. Atšķirībā no Direktīvas 2004/83, kurā bija noteikti minimālie standarti, Direktīva 2011/95 iekļaujas Savienības līmenī saskaņotu normu pilnīgā kopumā, kopējā Eiropas patvēruma sistēmā, ar kuru tiecas sasniegt augstākus standartus. Šīs direktīvas I nodaļā Savienības likumdevējs definē tās piemērošanas jomu, kā arī tās īstenošanas pamatjēdzienus, savukārt II–VI nodaļā tas formulē materiāltiesiskos un procesuālos nosacījumus starptautiskās aizsardzības piešķiršanai. 2019. gada 14. maija spriedumā M u.c. (Bēgļa statusa atcelšana) [70] Tiesa nosprieda, ka ar Direktīvu 2011/95 ir noteikti [dalībvalstīm] kopīgi jēdzieni un kritēriji, kas ir Savienības jēdzieni un kritēriji [71].

[68] Šajā sakarā skat. spriedumu, 2014. gada 18. decembris, *M'Bodj* (C-542/13, EU:C:2014:2452, 42. punkts un tajā minētā judikatūra).

[69] Ciktāl ir runa par labvēlīgākiem standartiem, ir skaidrs, ka šī rīcības brīvība ir jāīsteno, ievērojot attiecīgo personu pamattiesības.

[70] C-391/16, C-77/17 un C-78/17, EU:C:2019:403.

[71] Skat. spriedumu, 2019. gada 14. maijs, M u.c. (Bēgļa statusa atcelšana) (C-391/16, C-77/17 un C-78/17, EU:C:2019:403, 83. punkts).

104. Šajos apstākļos man nešķiet, ka dalībvalsts var izmantot savu rīcības brīvību, lai šos kopīgos jēdzienus un kritērijus definētu atšķirīgi un lai pieņemtu tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru bēgļa statusu vai alternatīvās aizsardzības statusu varētu piešķirt citu iemeslu dēļ nekā tie, kas skaidri minēti Direktīvā 2011/95, un pamatojoties uz tādu pieteikuma izskatīšanu, kas nav individuāla.

105. Šī interpretācija neatņem šīs direktīvas 3. pantam lietderīgo iedarbību.

106. Brīvība, kas ir dalībvalstu rīcībā saskaņā ar Direktīvas 2011/95 3. pantu, aizvien paliek pietiekami plaša, lai ļautu tām pieņemt labvēlīgākus standartus tādā izpratnē, kas atbilst šajā direktīvā paredzētajām normām.

107. Pirmām kārtām, Direktīvā 2011/95 ir ietvertas vairākas neobligātas normas, kuras katrai dalībvalstij ir iespēja ieviest [72].

108. Otrām kārtām, daži jēdzieni, kam ir fundamentāla nozīme šīs direktīvas īstenošanai, nav definēti *stricto sensu*. Tā tas ir, piemēram, ar jēdzienu "vajāšana". Kā norāda *EASO*, runa ir par jēdzienu, kas ir "elastīgs, pielāgojams un pietiekami atvērts, lai atspoguļotu dažādus vajāšanas veidus" [73]. Tādējādi Savienības likumdevējs izsmeļoši neuzskaita visus veidus, kādos vajāšana var izpausties, un dalībvalstis var iemeslus, kas ir tās pamatā, vērtēt atšķirīgi, kā to apliecina Tiesas izskatāmais strīds.

109. Atgādināšu, ka starptautiskās aizsardzības nepieciešamības noteikšana nozīmē individuālu pieteikuma izskatīšanu. Katra dalībvalsts var brīvi novērtēt, cik lielā mērā ar Direktīvu 2011/95 definētie kopīgie jēdzieni un kritēriji ir jāievieš, lai minētās pārbaudes rezultātā to piemērošanu padarītu efektīvāku. Šī individuālā novērtējuma ietvaros dalībvalstis var noteikt elastīgākas prasības, vērtējot vajāšanas vai būtiska kaitējuma risku, kam pakļauts pieteikuma iesniedzējs [74]. Tās arī var pieņemt labvēlīgākus standartus, vērtējot starptautiskās aizsardzības nepieciešamību vienas un tās pašas ģimenes locekļiem, it īpaši bērniem, piemēram, pazeminot dokumentos prasīto vajāšanas vai nopietna kaitējuma slieksni. Starptautiskās aizsardzības nepieciešamības vērtējumā ir jāņem vērā ģimenes locekļu īpašā neaizsargātība. Starptautiskās aizsardzības piešķiršana ģimenes apgādniekam, piemēram, pakļauj minētos ģimenes locekļus augstākam vajāšanas vai būtiska kaitējuma riskam viņiem raksturīgu iemeslu un viņu saiknes ar bēgli dēļ [75]. Tādējādi *UNHCR* ir rekomendējis, ka bēgļa statuss "atvasināti" ir jāpiešķir sieviešu dzimumorgānu kropļošanas potenciālo upuru radiniekiem [76] gadījumā, ja tie būtu pakļauti vajāšanas riskiem saistībā ar viņu pretošanos šai praksei.

110. Starptautiskās aizsardzības nepieciešamības vērtējumā ir jāņem vērā arī bērnu īpašā neaizsargātība. Akti vai draudi, kas pieaugušajam varētu tikt uzskatīti par nepietiekamiem, lai sasniegtu vajāšanas slieksni, var atbilst šim slieksnim, ja runa ir par bērnu.

[72] Skat., piemēram, Direktīvas 2011/95 normas, kas paredzētas 5. panta 3. punktā (turpmāks pieteikums), 14. panta 4. un 5. punktā (bēgļa statusa atcelšana), 17. panta 3. punktā (izslēgšana no alternatīvās aizsardzības statusa), 19. panta 2. punktā (alternatīvās aizsardzības statusa atcelšana), 21. panta 2. un 3. punktā (aizsardzība pret izraidīšanu), 23. panta 4. un 5. punktā (ģimenes vienotības saglabāšana), 29. panta 2. punktā (sociālā labklājība), kā arī 35. pantā (repatriācija).

[73] *EASO* prakses rokasgrāmata: Nosacījumi starptautiskās aizsardzības saņemšanai, 2018. gada aprīlis, 16. lpp.

[74] Es domāju, piemēram, par vajāšanas akta smaguma līmeni, tā biežumu, vajāšanas veicējiem un iemesliem. Skat. it īpaši spriedumu, 2012. gada 5. septembris, Y un Z (C-71/11 un C-99/11, EU:C:2012:518) par jēdziena "reliģijas brīvība" interpretāciju.

[75] Skat. Direktīvas 2011/95 36. apsvērumu.

[76] Skat. *UNHCR* norādījumus par to patvēruma pieteikumu izvērtēšanu, kas iesniegti sieviešu dzimumorgānu kropļošanas prakses dēļ, 2009. gada maijs; pieejami tīmekļvietnē: https://www.unhcr.org/fr/publications/legal/4fd737379/note-dorientation-demandes-dasile-relatives-mutilations-genitales-feminines.html, 11. punkts.

111. Runa ir par parametriem, kuri Direktīvā 2011/95 nav noteikti, bet atstāti katras dalībvalsts vērtējumam.

112. Manuprāt, šajā nozīmē ir jāinterpretē 2018. gada 4. oktobra spriedums *Ahmedbekova*[77]. Lietas, kurā tika pasludināts minētais spriedums, īpašajā kontekstā Tiesa nosprieda, ka dalībvalsts, pamatojoties uz Direktīvas 2011/95 3. pantu, var paplašināt starptautisko aizsardzību, kas piešķirta vienam ģimenes loceklim, to attiecinot uz citiem šīs ģimenes locekļiem, tomēr ar nosacījumu, ka uz attiecīgo ģimenes locekli neattiecas kāda no šīs direktīvas 12. pantā minētajām izslēgšanas klauzulām un ka šīs personas situācija, ņemot vērā vajadzību saglabāt ģimenes vienotību, ir saistīta ar starptautiskās aizsardzības loģiku.

113. Minētajā lietā trīs ģimenes locekļu izcelsmes valsts bija Azerbaidžāna, kas ir valsts, kurā gan ģimenes tēvs, gan ģimenes māte sevi uzskatīja par vajāšanas riska upuriem, un visi šīs ģimenes locekļi ieradās Bulgārijā, lai tur katrs individuāli un vienlaicīgi iesniegtu starptautiskās aizsardzības pieteikumu; māte lūdza šo aizsardzību piešķirt arī savam dēlam azerbaidžānim. Viņi visi atbilda "ģimenes locekļu" definīcijai Direktīvas 2011/95 2. panta j) punkta izpratnē, un nevienam no viņiem nebija tāda personīgā tiesiskā statusa, kas liegtu piešķirt starptautisko aizsardzību. Šis gan faktiskais, gan juridiskais ģimenes locekļu situācijas identiskums, manuprāt, bija noteicošais Direktīvas 2011/95 3. panta interpretācijā minētajā lietā.

114. Tomēr Tiesa noteica robežas šīs rīcības brīvības izmantošanai.

115. Pirmkārt, atsaucoties uz izslēgšanas iemesliem, kas minēti Direktīvas 2011/95 12. pantā, Tiesa apliecināja vēlēšanos neļaut piešķirt starptautisko aizsardzību ģimenes loceklim, kuram šāds statuss acīmredzami nebūtu vajadzīgs – tāpēc, ka tas saņem kādas ANO struktūras aizsardzību, vai tāpēc, ka uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes ir atzinušas, ka viņam ir tiesības un pienākumi, kādi attiecināti uz šīs valsts valstspiederības turētājiem, vai arī tiesības un pienākumi, kas tiem līdzvērtīgi[78], – vai kurš tiktu uzskatīts par necienīgu saņemt šādu aizsardzību[79].

116. Minētajā gadījumā Tiesa lēma atbilstoši 2010. gada 9. novembra spriedumam B un D[80], kurā tā bija nospriedusi, ka Direktīvas 2004/83 3. pantā paredzētās normas neļauj piešķirt bēgļa statusu personai, kurai atbilstoši šīs direktīvas 12. panta 2. punktam tas tiek liegts sakarā ar nepolitiska nozieguma izdarīšanu, un tas tā ir ar mērķi "saglabāt [minētajā direktīvā paredzētās] aizsardzības sistēmas uzticamību"[81].

77 C-652/16, EU:C:2018:801.

78 Skat. Direktīvas 2011/95 12. panta 1. punktu, kurā ir iekļauti Ženēvas konvencijas 1. panta D un E daļā minētie iemesli. Kā piemēru skat. spriedumu, 2021. gada 13. janvāris, *Bundesrepublik Deutschland* (Palestīniešu izcelsmes bezvalstnieka bēgļa statuss) (C-507/19, EU:C:2021:3, 49. un 50. punkts).

79 Skat. Direktīvas 2011/95 12. panta 2. punktu, ar kuru no bēgļa statusa piešķiršanas izslēdz personu, kas ir izdarījusi noziegumu pret mieru vai pret cilvēci, kara noziegumu vai smagu nepolitisku noziegumu vai ir vainīga darbībās, kas ir pretējas ANO mērķiem un principiem. Šajā pantā ir iekļauti mērķi, kas minēti Ženēvas konvencijas 1. panta F daļā.

80 C-57/09 un C-101/09, EU:C:2010:661. Lietā B (C-57/09) kompetentā valsts iestāde uzskatīja, ka bēgļa statuss personai B ir jāliedz sakarā ar smagu nepolitisku noziegumu, ko šī persona bija izdarījusi. Lietā D (C-101/09) persona D bija ieguvusi bēgļa statusu, pirms tika uzsākta tā atcelšanas procedūra saistībā ar, iespējams, izdarītu smagu noziegumu un tādām darbībām, kas ir pretējas ANO mērķiem un principiem.

81 Skat. spriedumu, 2010. gada 9. novembris, B un D (C-57/09 un C-101/09, EU:C:2010:661, 114. un 115. punkts).

117. Ja jau starptautiskās aizsardzības paplašināšana, pamatojoties uz Direktīvas 2011/95 12. pantu, ir izslēgta it īpaši tāpēc, ka tiek uzskatīts, ka ģimenes loceklis izmanto tiesības, kas saistītas ar dzīvesvietas valsts pilsonību, tad vēl jo vairāk šāda paplašināšana nevar būt iespējama, ja šis ģimenes loceklis izmanto tiesības, kas saistītas ar viņa paša pilsonību, it īpaši viņa izcelsmes valsts aizsardzību.

118. Otrkārt, prasot, lai ģimenes locekļa situācija, "pateicoties vajadzībai saglabāt ģimenes vienotību, [būtu] saistīta ar starptautiskās aizsardzības loģiku"[82], Tiesa, manuprāt, atsaucās uz Direktīvas 2011/95 23. pantu un apliecināja savu vēlēšanos ierobežot šīs aizsardzības paplašināšanu uz šīs direktīvas 2. panta j) punktā minētajiem ģimenes locekļiem. Šo secinājumu 49. un nākamajos punktos izklāstīto iemeslu dēļ minētās direktīvas nolūks ir saglabāt starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes vienotību, lai gan viņš ir spiests pamest savu izcelsmes valsti sakarā ar to, ka šajā valstī viņš var kļūt par upuri vajāšanai vai būtiskam kaitējumam, kas ietver ģimenes saišu saraušanas risku.

119. Kritērijs, saskaņā ar kuru ģimenes locekļa situācijai, "pateicoties vajadzībai saglabāt ģimenes vienotību, [ir jābūt] saistīta[i] ar starptautiskās aizsardzības loģiku", šajā gadījumā atbilst 2014. gada 18. decembra spriedumam *M'Bodj*[83].

120. Ņemot vērā šo loģiku, kāda ir starptautiskajai aizsardzībai, 2014. gada 18. decembra spriedumā *M'Bodj*[84] Tiesa nosprieda, ka Direktīvas 2004/83 3. pantam ir pretrunā valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar ko alternatīvās aizsardzības statusu var piešķirt trešās valsts valstspiederīgajam, kurš kļuvis par uzbrukuma upuri uzņēmējā dalībvalstī un kura veselības stāvoklis var pasliktināties tādēļ, ka viņa izcelsmes valstī nav atbilstošu ārstēšanās iespēju. Tiesas ieskatā, ir "pretrunā Direktīvas 2004/83 vispārējai sistēmai un mērķiem, ja tajā paredzētie statusi tiktu piešķirti trešās valsts valstspiederīgajiem, kuri ir situācijās, kurām nav nekādas saiknes ar starptautiskās aizsardzības loģiku"[85].

121. Tas, vai *AsylG* 26. panta 2. punktā paredzētās normas atbilst rīcības brīvībai, kas dalībvalstīm piešķirta ar Direktīvas 2011/95 3. pantu, ir jāvērtē, ņemot vērā šo analīzes struktūru.

2. Aplūkojamā tiesiskā regulējuma vērtējums

122. Ņemot vērā tikko izklāstītos elementus, uzskatu, ka, pieņemot tādu tiesisko regulējumu kā *AsylG* 26. panta 2. punkts, Vācijas likumdevējs ir pārsniedzis rīcības brīvību, kas tam piešķirta ar Direktīvas 2011/95 3. pantu[86].

123. Gadījumā, ja nepilngadīgs starptautiskās aizsardzības saņēmēja bērns neatbilst šādas aizsardzības piešķiršanas materiāltiesiskajiem nosacījumiem, uz šī tiesiskā regulējuma pamata iesniegta pieteikuma rezultātā šo aizsardzību var konkrētajā gadījumā piešķirt ģimenes aizsardzības nolūkā un saskaņā ar materiāltiesiskajiem un procesuālajiem nosacījumiem, kuri atšķiras no Direktīvā 2011/95 minētajiem.

[82] Spriedums, 2018. gada 4. oktobris, *Ahmedbekova* (C-652/16, EU:C:2018:801, 74. punkts).

[83] C-542/13, EU:C:2014:2452.

[84] C-542/13, EU:C:2014:2452.

[85] Spriedums, 2014. gada 18. decembris, *M'Bodj* (C-542/13, EU:C:2014:2452, 44. punkts).

[86] Līdz ar to es piekrītu iesniedzējtiesas viedoklim, ka Vācijas likumdevējs ir "nepārprotami pārsniedzis" Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punktā noteikto pienākumu "aizsargāt" ģimenes locekļus, kuri, individuāli vērtējot, neatbilst nosacījumiem šīs aizsardzības saņemšanai.

124. Uzskatu, ka šādu pieteikumu, kas iesniegts nolūkā saglabāt ģimenes vienotību, nevar kvalificēt par "starptautiskās aizsardzības pieteikumu" Direktīvas 2011/95 2. panta h) punkta izpratnē [87] un tas ir pieteikums, ar kuru šis bērns lūdz cita veida aizsardzību, kas neietilpst šīs direktīvas piemērošanas jomā.

125. Savos secinājumos lietā *Ahmedbekova* [88] ģenerāladvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*] precizēja, ka "pieteikumu, ar kuru personas, kas atbilst bēgļa statusa piešķiršanai, ģimenes loceklis lūdz arī viņu kvalificēt kā bēgli neatkarīgi no tā, vai attiecībā uz viņu personīgi pastāv pamatotas bailes no vajāšanas, nevar *strictu sensu* uzskatīt par pieteikumu, kas pamatots ar Ženēvas konvencijas 1. panta A daļu, kā tas savukārt prasīts Direktīvas 2011/95 3. pantā, lasot to kopsakarā ar tās 14. apsvērumu" [89].

126. Pirmkārt, šā pieteikuma nolūks ir panākt bēgļa statusa vai alternatīvās aizsardzības statusa piešķiršanu bērnam, lai arī viņam nav nepieciešama starptautiskā aizsardzība Direktīvas 2011/95 2. panta a) punkta izpratnē.

127. Ņemot vērā mērķi aizsargāt ģimeni, ko ir paredzēts sasniegt ar aplūkojamo valsts tiesisko regulējumu, tas starptautiskās aizsardzības piešķiršanas materiāltiesiskos nosacījumus, kuri minēti Direktīvā 2011/95, aizstāj ar citu nosacījumu attiecībā uz izcelšanās saiknes esamību starp pieteikuma iesniedzēju un starptautiskās aizsardzības saņēmēju. Šis tiesiskais regulējums tātad ļauj piešķirt starptautisko aizsardzību, lai arī pieteikuma iesniedzējs neatbilst nevienam no šajā ziņā būtiskajiem kritērijiem, proti, tam, ka tiek identificēta kādas personas veikta vajāšana vai būtisks kaitējums, pret kuriem ir nepieciešama aizsardzība, tādēļ ka izcelsmes valstī tās trūkst.

128. Šādas aizstāšanas sekas ir tādas, ka tiek atņemta lietderīgā iedarbība starptautiskās aizsardzības izbeigšanas vai izslēgšanas klauzulām, kas ir cieši saistītas ar šīs aizsardzības piešķiršanas nosacījumiem. Tātad būtu iespējams atzīt bērnam bēgļa statusu vai alternatīvās aizsardzības statusu situācijā, kurā viņam var nebūt vajadzības pēc starptautiskās aizsardzības, bet arī tādā situācijā, kurā viņš principā būtu no tādas izslēgts, piemēram, sava personīgā tiesiskā statusa dēļ, jo viņam būtu tiesības, kas saistītas ar uzņēmējas dalībvalsts pilsonību, vai vienkārši tādēļ, ka viņš varētu prasīt, kā tas ir pamatlietā, savas paša izcelsmes valsts aizsardzību.

129. Otrkārt, uz *AsylG* 26. panta 2. punkta pamata iesniegta pieteikuma rezultātā var tikt piešķirta starptautiskā aizsardzība, lai arī bērna situācija nepieciešamības saglabāt ģimenes vienotību dēļ nav saistīta ar starptautiskās aizsardzības loģiku 2018. gada 4. oktobra sprieduma *Ahmedbekova* [90] izpratnē.

130. Pretēji *AsylG* 26. panta 1. punktam (laulātā vai neprecētā partnera atvasinātās tiesības) un 3. punktam (radinieku atvasinātās tiesības) šā likuma 26. panta 2. punkts, šķiet, ir piemērojams neatkarīgi no tā, vai bērns bija ģimenes loceklis brīdī, kurā starptautiskās aizsardzības saņēmējs bija spiests pamest izcelsmes valsti.

131. Treškārt, šāda pieteikuma rezultātā var tikt piešķirta starptautiskā aizsardzība sava veida "kolektīvas iedarbības" dēļ, kad kompetentā valsts iestāde nav veikusi individuālu vērtējumu attiecībā uz situāciju, kādā bērns atrodas.

[87] Vācijas tiesībās šis statuss ir kvalificēts kā "ģimenes patvērums". 26. panta nosaukums ir šāds: "Familienasyl und internationaler Schutz für Familienangehörige" (Ģimenes patvērums un ģimenes locekļu starptautiskā aizsardzība).

[88] C-652/16, EU:C:2018:514.

[89] Ģenerāladvokāta P. Mengoci secinājumi lietā *Ahmedbekova* (C-652/16, EU:C:2018:514, 55. punkts).

[90] C-652/16, EU:C:2018:801.

132. Lai arī, kā tiesas sēdē uzsvēra Vācijas valdība, šādas aizsardzības automātiska piešķiršana ļauj vienkāršot un atvieglot kompetentās valsts iestādes pienākumu veikt pārbaudi, es uzskatu, ka šāds automātisms neļauj pienācīgi ņemt vērā bērna individuālo situāciju. Pienākums rast risinājumu šī bērna labākajās interesēs prasa, lai uzņēmēja dalībvalsts veiktu gan faktu, gan to apstākļu rūpīgu vērtējumu, kuros minētais bērns atrodas, un pienācīgi ņemtu vērā viņa personisko situāciju. Šo trūkumu pastiprina tas – kā tiesas sēdē atzina Vācijas valdība –, ka sekas bērna piešķirtā statusa "atvasinātajam" raksturam ir tādas, ka gadījumā, ja kāda iemesla dēļ tēvs bēgļa statusu zaudē, to automātiski zaudē arī bērns.

133. Turklāt neesmu pārliecināts, ka bērna labākās intereses liek viņam automātiski piešķirt bēgļa statusu vai alternatīvās aizsardzības statusu, it īpaši tādā situācijā kā pamatlietā, kad viņam nav nepieciešama starptautiskā aizsardzība. Atgādināšu, ka ne Hartas 18. pantā noteikto patvēruma tiesību priekšmets, ne to mērķis nav nodrošināt ģimenes vienotību, bet gan apmierināt vajadzību pēc starptautiskās aizsardzības. Līdz ar to nav tā, ka šāda statusa piešķiršana katrā ziņā labāk aizsargā ģimenes un bērna tiesības nekā to tiesību piešķiršana, kas šajā ziņā īpaši paredzētas Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punktā vai saistībā ar Direktīvu 2003/86.

134. Jāuzsver, pirmām kārtām, ka bēgļa statuss vai alternatīvās aizsardzības statuss ir īpašs un prasa piemērot īpašu noteikumu un pienākumu kopumu. Dažās dalībvalstīs starptautiskās aizsardzības piešķiršana paredz to, ka tās saņēmējs vairs neuztur attiecības ar savu izcelsmes valsti, tostarp ar tās konsulārajām iestādēm, un nedodas uz šo valsti, pretējā gadījumā viņam šāda aizsardzība tiek atņemta vai izbeigta. Lai arī šis noteikums ir pilnībā pamatots, lai nodrošinātu aizsardzību tiem, kuri savas bēgšanas dēļ var tikt pakļauti atriebībai, es domāju, ka tā piemērošanai turpretī nav nekādas nozīmes tādā situācijā kā šajā lietā aplūkojamā, kad bērnam tiktu liegtas saites ar valsti, kura pilsonība viņam ir, bez likumīga iemesla. Tāpat man šādā situācijā šķiet nepamatoti, ka uzņēmēja dalībvalsts valsts aizsardzību, kas ir šim bērnam, aizstāj ar starptautisko aizsardzību un attiecībā pret viņu pilda pienākumus, kuri ir tā izcelsmes valstij.

135. Otrām kārtām, nevajag aizmirst, ka, pārsniedzot Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punktā paredzētās normas, kopējā Eiropas patvēruma sistēma ļauj aizsargāt bēgļa ģimenes dzīvi un garantēt bērna interešu aizstāvību ar citiem atvasināto tiesību instrumentiem, un tas atšķir Savienību no citām tiesiskajām sistēmām.

136. Atbilstoši Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrai Direktīva 2003/86 tādējādi paredz īpašu režīmu un labvēlīgākus nosacījumus starptautiskās aizsardzības saņēmēju ģimenes atkalapvienošanās nolūkos[91]. Ģimenes atkalapvienošanās te tiek saprasta kā tāda, kas izriet no bēgļa tiesībām uz ģimenes vienotību un tās saglabāšanu. 2018. gada 12. aprīļa spriedumā A un S[92] Tiesa saikni "starp Direktīvas 2003/86 10. panta 3. punkta a) apakšpunktā paredzētajām tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanos un bēgļa statusu" kvalificēja kā "ciešu"[93]. Šīs saiknes esamība nozīmē nevis to, ka tiek sajaukti noteikumi, kas raksturīgi starptautiskās aizsardzības piešķiršanai,

[91] Skat. Direktīvas 2003/86 8. apsvērumu, kā arī spriedumu, 2018. gada 12. aprīlis, A un S (C-550/16, EU:C:2018:248, 32. punkts). Skat. arī Komisijas Paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par norādījumiem, kā piemērot Direktīvu 2003/86/EK par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanos (COM(2014) 210 *final*) (6. punkts). Skat. turklāt ECT spriedumu, 2014. gada 10. jūlijs, *Tanda-Muzinga* pret Franciju, CE:ECHR:2014:0710JUD000226010, 76. punkts. Direktīva 2003/86 attiecas tikai uz bēgļu ģimenes atkalapvienošanos. Tomēr alternatīvās aizsardzības saņēmējiem būtu jābūt tādām pašām tiesībām uz ģimenes dzīves neaizskaramību tādos pašos apstākļos kā tie, kas attiecas uz bēgļiem, ņemot vērā mērķus, kurus paredzēts sasniegt ar Direktīvu 2011/95 (kas pieņemta pēc Direktīvas 2003/86), un ieteikumus, ko *UNHCR* ir formulējis atbildē uz Komisijas Zaļo grāmatu par Eiropas Savienībā dzīvojošo trešo valstu valstspiederīgo tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanos (Direktīva 2003/86/EK) (COM(2011) 735, galīgā redakcija) (pieejama šādā tīmekļvietnē: https://www.unhcr.org/protection/operations/4f54e3fb13/refugee-family-reunification-unhcrs-response-european-commission-green.html).

[92] C-550/16, EU:C:2018:248.

[93] Spriedums, 2018. gada 12. aprīlis, A un S (C-550/16, EU:C:2018:248, 62. punkts).

un noteikumi, ar kuriem tiecas nodrošināt starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes dzīves neaizskaramību, bet drīzāk to, ka tiek sasaistīti šie abi noteikumu kopumi, garantējot katra no tiem jēgu un lietderīgo iedarbību.

137. Kā liecina Direktīvas 2003/86 6. apsvērums, tā attiecas ne tikai uz ģimenes dzīves saglabāšanu, bet arī uz ģimenes dzīves nodibināšanu, ņemot vērā to, ka ģimenes saites var rasties pirms vai pēc apgādnieka ieceļošanas uzņēmējas dalībvalsts teritorijā [94]. Turklāt no pastāvīgās judikatūras izriet, ka Direktīvas 2003/86 tiesību normas ir jāinterpretē un jāpiemēro atbilstoši Hartas 7. pantam un 24. panta 2. un 3. punktam, saskaņā ar kuriem dalībvalstīm pieteikumi par ģimenes atkalapvienošanos ir jāizskata attiecīgo bērnu interesēs un rūpējoties par ģimenes dzīves sekmēšanu [95].

138. Šajā kontekstā, lai atbildētu uz trešo prejudiciālo jautājumu, es domāju, ka tādā situācijā kā šajā lietā aplūkojamā, kas, šķiet, ietilpst Direktīvas 2003/86 piemērošanas jomā, nav atbilstīgi ņemt vērā ģimenes pārcelšanās iespējas uz trešo valsti, lai garantētu starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes dzīves neaizskaramību. Nepārkāpjot šīs direktīvas jēgu, nevar prasīt un pat ne saprātīgi gaidīt, lai viņš šajā nolūkā izvēlētos atteikties no starptautiskās aizsardzības, ko viņam sniedz uzņēmēja dalībvalsts, pārceļoties uz trešo valsti.

139. Ceturtkārt, *AsylG* 26. panta 2. punkts man šķiet pretrunā Savienības likumdevēja vēlmei piešķirt tās pašas tiesības un tās pašas priekšrocības visiem starptautiskās aizsardzības saņēmējiem, lai tādējādi tie saņemtu līdzvērtīgu attieksmi un dzīves apstākļus neatkarīgi no uzņēmējas dalībvalsts. Gandrīz automātiski paredzot starptautiskās aizsardzības piešķiršanu šādas aizsardzības saņēmēja nepilngadīgam bērnam, lai kāda būtu situācija, kurā šis bērns atrodas, šis tiesiskais regulējums var sekmēt starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju otrreizējas pārvietošanās risku.

140. Ņemot vērā šos apsvērumus, tādā situācijā kā šajā lietā aplūkojamā, piemērojot *AsylG* 26. panta 2. punktu, prasītājai pamatlietā tiktu piešķirta starptautiskā aizsardzība, lai arī, pirmkārt, viņa ir dzimusi Vācijas teritorijā divus gadus pēc tam, kad viņas tēvs, Sīrijas valstspiederīgais, saņēma bēgļa statusu, otrkārt, viņai ir cita pilsonība nekā viņas tēvam un principā viņa var saņemt aizsardzību no valsts, kuras pilsonība viņai ir (proti, Tunisijas), treškārt, viņa nelūdz starptautisko aizsardzību sakarā ar vajāšanas risku valstī, kuras pilsonība viņai ir, ceturtkārt, ņemot vērā to, ka prasītāja ir dzimusi Vācijas teritorijā, viņai principā ir uzturēšanās atļauja [96], un, visbeidzot, piektkārt, tieši viņas tēvam esošā bēgļa statusa Vācijā dēļ viņai var būt tiesības uz ģimenes atkalapvienošanos, kas noteikta ar Direktīvu 2003/86.

141. Tādējādi, ņemot vērā šos elementus, būtu pretrunā Direktīvas 2011/95 vispārējai sistēmai un mērķiem, ja tajā paredzētie statusi tiktu piešķirti bērnam, kurš atrodas tādā situācijā kā šajā lietā, kurai, manā ieskatā, nav nekādas saiknes ar starptautiskās aizsardzības loģiku 2018. gada 4. oktobra sprieduma *Ahmedbekova* [97] izpratnē.

[94] Šajā sakarā skat. spriedumu, 2010. gada 4. marts, *Chakroun* (C-578/08, EU:C:2010:117, 59. punkts). Skat. arī šo secinājumu 91. zemsvītras piezīmē minēto Komisijas Zaļo grāmatu, it īpaši 4.2. punktu "Citi ar patvērumu saistīti jautājumi" (7. lpp.) Šajā nozīmē skat. arī ECT, 2014. gada 10. jūlijs, *Mugenzi* pret Franciju, CE:ECHR:2014:0710JUD005270109, 54. punkts.

[95] Skat. spriedumu, 2020. gada 16. jūlijs, *État belge* (Ģimenes atkalapvienošanās – Nepilngadīgs bērns) (C-133/19, C-136/19 un C-137/19, EU:C:2020:577, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

[96] Šajā sakarā skat. 33. pantu 2004. gada 30. jūlija *Gesetz über den Aufenhalt, die Erwerbstätigung und die Integration von Ausländern in Bundesgebiet* (Likums par ārzemnieku uzturēšanos, nodarbinātību un integrāciju Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā) (*BGBl.* 2004 I, 1950. lpp.). Šajā gadījumā no lietas materiāliem neizriet, ka ģimenes vai kāda no tās locekļiem uzturēšanās Vācijas teritorijā būtu apdraudēta.

[97] C-652/16, EU:C:2018:801.

142. Ņemot vērā visus šos apsvērumus, iesaku Tiesai nospriest, ka Direktīvas 2011/95 3. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu kā pamatlietā aplūkojamais, atbilstoši kuram kompetentā valsts iestāde tiecas nodrošināt bēgļa vai alternatīvās aizsardzības saņēmēja ģimenes vienotības saglabāšanu, piešķirdama tā nepilngadīgajam bērnam starptautisko aizsardzību, neveicot individuālu pieteikuma izvērtējumu un neatkarīgi no tā, vai šī bērna situācija atklāj nepieciešamību pēc starptautiskās aizsardzības Direktīvas 2011/95 izpratnē un vai tā ir saistīta ar starptautiskās aizsardzības loģiku.

143. Ņemot vērā atbildes, kuras iesaku sniegt uz pirmo un otro prejudiciālo jautājumu, manuprāt, nav nepieciešams atsevišķi atbildēt uz trešo prejudiciālo jautājumu.

V. Secinājumi

144. Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, ierosinu Tiesai uz *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa, Vācija) uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu un par piešķirtās aizsardzības saturu 23. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu kā pamatlietā aplūkojamais, atbilstoši kuram kompetentā valsts iestāde tiecas nodrošināt starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes vienotības saglabāšanu, piešķirot šādu aizsardzību viņa ģimenes locekļiem un it īpaši viņa nepilngadīgam bērnam, kurš, individuāli vērtējot, neatbilst nepieciešamajiem nosacījumiem starptautiskās aizsardzības saņemšanai.

2) Direktīvas 2011/95 3. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu kā pamatlietā aplūkojamais, atbilstoši kuram kompetentā valsts iestāde tiecas nodrošināt bēgļa vai alternatīvās aizsardzības saņēmēja ģimenes vienotības saglabāšanu, piešķirdama tā nepilngadīgam bērnam starptautisko aizsardzību, neveicot individuālu pieteikuma izvērtējumu un neatkarīgi no tā, vai šī bērna situācija atklāj nepieciešamību pēc starptautiskās aizsardzības šīs direktīvas izpratnē un vai tā ir saistīta ar starptautiskās aizsardzības loģiku.